

Címlap

PÁLYÁZATI KIÍRÁS

A BUDAPEST TÁJFUTÓJA DÍJ ELNYERÉSÉRE

A BTFSZ 2008-ban is kiírja a „Budapest Tájfutója” pályázatot. A díj négy kategóriában kerül kiosztásra:

- **Felnőtt férfi**, beleértve a szenior és junior korosztályt is,
- **Felnőtt női**, beleértve a szenior és junior korosztályt is,
- **Ifjúsági fiú**, beleértve a serdülő korosztályt, és
- **Ifjúsági lány**, beleértve a serdülő korosztályt is.

A díj odaítélhető annak a versenyzőnek, aki a következőkben ismertetett feltételeknek megfelel és 2008-ban, valamint az értékelés időpontjában is budapesti klub igazolt versenyzője, függetlenül attól, hogy kimagasló eredményeit tájfutásban, vagy a tájékozdási sport más szakágaiban (tájkerékpár, sítájfutás) érte el.

A Budapest Tájfutója díj elnyerésére a BTFSZ valamennyi tagszervezete és azok tagjai külön-külön, vagy együttesen is javaslatot tehetnek. Egy tagszervezet, ill. egy tag kategóriánként azonban csak 1-1 főt javasolhat. Javasolt személyenként – külön lapon – egy oldal indoklást kell adni. Az indoklásnak legalább a következő szempontokat kell tartalmaznia:

- a javasolt sportoló legalább I. osztályú, vagy aranyjelvényes kell hogy legyen,
- nemzetközi eredményessége legyen kiemelkedő,
- hazai eredményessége, különösen az országos bajnokságokon nyújtott teljesítménye legyen kiváló,
- sportszerű magatartásával járuljon hozzá a sportágunk elismertségéhez,
- edzőmunkájában, közösségi magatartásában legyen példamutató,
- egyéb, egyéni erényekben is bővelkedjék.

Kizáró okok:

- ha a versenyző ellen fegyelmi eljárás van folyamatban,
- ha a versenyző a díj eredményhirdetéséig vidéki klubba igazol,
- ha az év folyamán rajtengedélyt bevonták.

A javaslatokat **2008. november 30-ig** kérjük a BTFSZ címére (1053 Budapest, Curia u.3. II. em. 2.) beküldeni, vagy behozni. A határidőre beérkezett javaslatokat egy 5 tagú Bizottság bírálja el és dönt a díj odaítéléséről. A Bizottság vezetője a BTFSZ elnöke.

A pályázatok kezelése titkos. Eredményhirdetés 2009. januárjában lesz a Budapesti Tájfutó Napok keretében.

*Budapest, 2008. szeptember
a BTFSZ Elnöksége*

MEGÉRKEZETT AZ 1%!

Értesítést kaptunk, hogy az adófizetők rendelkezése alapján a Budapesti Tájfutók Szövetsége az 1%-ból **569 217 Ft**-ot kapott. Köszönjük mindazoknak, akik ezzel is támogatták a szövetséget.

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

A BTFSZ Elnöksége soron következő ülését 2008. szeptember 8-án tartotta a Szövetség hivatali helyiségében. Ezen megtárgyalta a szeptemberi Tájfutó Fesztivál előkészítését, a BTFSZ első félévi gazdasági helyzetét, a 2009-2010. évi budapesti versenyek pályázati kiírásait, a Budapest Tájfutója pályázat kiírását, az Ifjúsági Bizottság beszámolóját, a kiemelt versenyzők Szerződésének kérdését. Az egyebek között szó esett a versenybírói tanfolyam kiírásáról és a Tájéoló pénzügyi helyzetéről.

TÁJOLÓ

A Budapesti Tájfutók
Szövetségének lapja

2008. 8. szám

A szerkesztőség vezetője:

Schell Antal

Szerkesztőbizottság:

Argay Gyula, Cseresnyés Ágnes,
Hajdu Martin, Józsa Sándor,
Máthé Fanni, Nemesházi László,
Spilkóné Bacsó Piroška

Terjesztés: Keszthelyi Ildikó

Szerkesztőség:

1053 Budapest,

Curia u. 3. II/2.

Tel.: (06-1) 266-35-91

e-mail: tajolo1@t-online.hu

Hivatalos idő:

kedd, csütörtök

16–19 óráig

Kiadja:

a Budapesti Tájfutók Szövetsége

Felelős kiadó:

Bugar József

HU ISSN 1215-8526

Megjelenik évente

10 alkalommal

lapzárta megjelenik

8. szám 09. 23. 10. 03.

9. szám 10. 28. 11. 07.

10. szám 11. 25. 12. 05.

Megrendelhető

a Budapesti Tájfutók

Szövetségénél,

a szerkesztőség címén.

Nyomda:

Schneider Print Kft.

Színes Saucony hirdetés

KÖZLEMÉNY

A **MINDEN-KOR NŐI SPORTEGYESÜLET** (2000 Szentendre, Rózsza u. 2. 1/10., adószáma: 18696774-1-13) közzé tesszük az 1996. évi CXVII. Tv. 6. (3) bekezdése alapján, hogy a 2007. évben részünkre adományozott személyi jövedelemadók 1 %-át 394.778,- Ft-ot autóbusz igénybevételére használtuk fel, futó- és gyalogló versenyre való utazás során. Ezúton köszönjük minden kedves adózónak, aki adója 1 %-át részünkre ajánlotta fel.

Pályázati kiírás

A BUDAPESTI TÁJFUTÓ DIÁKOLIMPIA
2009. ÉVI MEGRENDEZÉSÉRE

A pályázat célja: a diákolimpiára hathatós mozgósítás biztosítása, és a verseny színvonalas megrendezése.

A bajnokságok ideje, helye, formája

- Időpontját az országos döntőhöz igazodóan, a Bp. versenybiztossal egyeztetve a rendező határozza meg,
- Helyszínét Budapest területén szintén a rendező választja ki, lehetőség szerint 200 fő befogadására alkalmas fedett versenyközponttal (pl. iskola, tornaterem, tábor).
- Formáját, lebonyolítási módját az érvényes tájfutó diákolimpiái szabályzat határozza meg.

A pályázók köre

A BTF SZ tagszervezetei, vagy versenybírók társulásai. A szervezetek pályázhatnak önállóan, vagy összefogva, közösen.

A rendezés támogatása

A versenyrendezés költségeire a BTF SZ 150 000 forintot biztosít. Ennek elszámolása a megbízó részére kiállított költség- és szolgáltatási számlákkal történik.

A rendező a szabályosan benevezett indulóktól semmilyen díjat nem szedhet.

A pályázat tartalmi és formai követelményei

A pályázatot egy példányban írásban (amely természetesen lehet elektronikus levél formájában is) kell benyújtani a BTF SZ-nek a megadott határidőig. A pályázatban röviden meg kell jelölni a verseny minden lényeges paraméterét, ismértvét. Be kell mutatni a versenyrendezésben elvárt szakmai színvonal biztosítékait (terep, térkép, versenyközpont, rendezőség, engedélyek, marketing és média tevékenység, stb.) Az elbírálásnál nem kizáró ok, ha a beadáskor a verseny tervezett időpontja és pontos terepe még nincs véglegesítve. Az elbírálásnál előnyt jelent a pályázó által frissített tartalmú térkép biztosítása.

Beadási határidő: 2008. október 20.

A pályázatok elbírálása. A pályázatokról a versenybizottság javaslata alapján a BTF SZ elnöksége dönt.

A részleteket a nyertessel kötendő szerződésben rögzítjük.

Felvilágosítást adnak bármely, a pályázati kiírásban nem részletezett kérdésben:

Scultéty Gábor versenybiztos, 23-446-175, gabor.scultety@ceeuropa.gm.com, vagy Lengyel Andrea főtitkár, btfisz@dpg.hu.

Budapest, 2008. szeptember 8. BTF SZ Elnöksége

Pályázati kiírás

BUDAPEST TÁJFUTÓ BAJNOKSÁGAINAK
2009. ÉVI MEGRENDEZÉSÉRE

A BTF SZ elnöksége pályázatot hirdet az alábbi versenyek megrendezésére:

- Budapest Normáltávú Egyéni Bajnoksága
- Budapest Középtávú Egyéni Bajnoksága
- Budapest Rövidtávú Egyéni Bajnoksága
- Budapest Hosszútávú Egyéni Bajnoksága
- Budapest Éjszakai Egyéni Bajnoksága
- Budapest Váltóbajnoksága
- Budapest Csapatbajnoksága
- Budapest Tájkerékpáros Bajnoksága
- Budapest Sítájfutó Bajnoksága

A pályázat célja: a bajnokságok színvonalas megrendezésének biztosítása.

A bajnokságok ideje, helye, formája

- országos, vagy regionális rangsorolt, nyílt bajnoki verseny,
- az országos bajnokságokhoz illeszkedő lebonyolítási rend,
- önálló versenyként a naptárban az erre a célra kijelölt megyei hétvégén,
- vagy bármely egyesületi kupaverseny keretében időponti megkötés nélkül,
- budapesti helyszínen, de legalábbis Budapestről könnyen elérhető terepen.

A pályázók köre: A BTF SZ tagszervezetei, vagy versenybírók társulásai. A szervezetek pályázhatnak önállóan, vagy (főként többnapos verseny esetén) összefogva, közösen.

A rendezés támogatása. Valamennyi meghirdetett bajnoki verseny rendezési költségeihez a BTF SZ egységesen 50 000 Ft-tal járul hozzá. Ennek elszámolása a megbízó részére kiállított költség- és szolgáltatási számlákkal történik.

A pályázat tartalmi és formai követelményei

A pályázatot egy példányban írásban (amely természetesen lehet elektronikus levél formájában is) kell benyújtani a BTF SZ-nek a megadott határidőig. A pályázatban röviden meg kell jelölni a verseny minden lényeges paraméterét, ismértvét a szokásos versenykiírás minta szerint, beleértve a nevezési díjat. Be kell mutatni a versenyrendezésben elvárt szakmai színvonal biztosítékait (terep, térkép, versenyközpont, rendezőség, engedélyek, marketing és média tevékenység, stb.) Az elbírálásnál nem kizáró ok, ha a beadáskor a verseny tervezett időpontja és pontos terepe még nincs véglegesítve. Az elbírálásnál előnyt jelent a pályázó által frissített tartalmú térkép biztosítása.

Beadási határidő: 2008. október 20.

A pályázatok elbírálása. A pályázatokról a versenybizottság javaslata alapján a BTF SZ elnöksége dönt. Eredményhirdetés november 5-én. A részleteket a nyertesekkel kötendő szerződésekben rögzítjük. Felvilágosítást adnak bármely, a pályázati kiírásban nem részletezett kérdésben: Scultéty Gábor versenybiztos, 23-446-175, gabor.scultety@ceeuropa.gm.com, vagy Lengyel Andrea btfisz@dpg.hu.

Budapest, 2008. szeptember 8. BTF SZ Elnöksége

EGY HÉTVÉGE – KÉT OB

Rövidtávú OB, Szolnok

A 2006-os nagy sikerű hódmezővásárhelyi rövid távú OB után csak két évnek kellett elteltie ahhoz, hogy újra egy alföldi városban futva dőlhessenek el a bajnoki címek a legkövetkező számban. Kissé későn érkeztek ugyan az infók a verseny paramétereiről, de azzal minden induló nagyjából tisztában volt, hogy mire is számíthat Szolnokon. Aki figyelte az időjárás-jelentéseket, azon sem lepődhetett meg, hogy bőven 30 fok feletti hőmérséklet várta a versenyzőket. S persze a szabályzatokat sem kell betéve ismerni ahhoz, hogy kitalálhassák a résztvevők: karanténra is számítani kell.

Nos, ez annyit ér, amennyit betartanak belőle, s bizony a selejtezőnél az egyik bejáraton még 5 perccel 10 óra után is sétálgattak be a karanténba a későn kiérők. Nem könnyű a város közepén olyan karantén-helyet találni, ahol egy röpké óra alatt akár több száz ember tud melegíteni és vécézni, itt ez még épp működött: sorok voltak, de még elviselhető nagyságúak. Maga a selejtező hozta a várakozásokat: technikailag Szolnok központja, illetve a Tiszahíd megmásazása után néhány pont a Tiszaligetben nem lehetett nagy kihívás, néhány kapulj, bejárat volt benézhető, ezekre természetesen kerültek is ellenőrzőpontok bőven. Túl nagy meglepetések nem születtek a selejtezőben, talán a legnagyobb az volt, hogy a felnőtt nők egyik esélyese, Szerencsi Ildi kihagyott egy pontot, így kiszállt a versenyből. Persze az is igaz, hogy a felnőtt férfiaknál fura volt a selejtezőcsoportok közti „ászelosztás”: volt egy halálcsoport, míg a másik kettőből jóval könnyebb volt a döntőbe jutás. Az eredmények alapján

ez mondjuk igaz a 35-ös fiúkra is, csak két csoporttal.

A döntő idejére a hőmérséklet már a 35 fokot nyaldosta, így érthető módon nem fogadták kitörő örömmel a versenyzők, hogy a karanténban lényegében nem volt árnyék. A pályák végig a Tiszaligetben vezettek, itt már több részletre, főleg kerítésekre kellett figyelni. Néhány versenyző kis térképhibákra panaszkodott, illetve egy nyitva felejtett kapura, de a többségnek tetszett a verseny, a legtöbb általam hallott vélemény szerint nagyon gyors pálya volt, de azért végig nagyon kellett koncentrálni.

Az eredményekre nézve az egyértelműen kijelenthető, hogy a nap vesztése Lenkei Zsolti lett, aki junior letére simán nyerte volna a felnőtt kategóriát, de egy pont mellett elfutott. Így Kovács Ádám lett az arany, a második helyre a szintén egri színekben versenyző Ruslan Gribov érkezett 4 másodperc hátránnyal, a dobogó harmadik fokára pedig Zsebeházy Isti állhatott fel. A magyar bajnoki bronzérem Lévai Fecőé lett. A nőknél is egy új egri szerencsés, Jana Macinska volt a leggyorsabb, a magyar bajnok viszont a tőle mindössze 11 másodpercet kapó Makrai Évi lett. A dobogó további fokaira Hrenkó Ivett és Óry Eszter állhatott fel, Kelemen Detti pedig bizonyára bosszankodott, mivel 4 másodperc hiányzott számára az éremhez.

Rendkívül izgalmasnak bizonyult az ifik küzdelme, hiszen hatalmas előnnyel, holtversenyben nyert aranyat Bereczki Máté és Vellner Gábor. A junior fiúknál 7 másodperc választotta el az arany és az ezüstérmes versenyzőt, Turcsán Gábort és Kerényi Mátét, a lányoknál pedig 4 másodperc döntött a ZTC-s színekben versenyző Ursula Kadan javára a szegedi Szerencsi Dóra ellenében. A 40-es öregfiúknál is nagyon szoros volt a verseny, ráadásul a második helyen holtverseny alakult ki.

Utólag a legkönnyebb okosnak lenni. Sokan úgy vélték, hogy a szolnoki rendezőgárda számára túl nagy falat egy OB rendezése, ma már tudjuk, hogy kis hibákkal, de alapvetően jól megoldották a feladatot. Jómagam örülök, hogy a jónéhány évvel ezelőtti tiszaligeti tájbringaverseny után futva is kellemeset versenyezhettem Szolnokon.

Csapat OB, Tápíószentmárton

Egyversenyes terep – ez volt a versenyzők egyöntetű véleménye, ahogy az idei csapat OB rajtjában tanulmányozták a kifüggesztett térképet. Majdnem 40 fok és olyan térkép, melynek nyomtatásához igencsak fel kellett tankolnia a nyomdának a zöld színnel. Amúgy viszont alföldi homokos terep, változatos domborzattal. Nem meglepő, hogy a versenyzők jó része úgy nyilatkozott: itt vagyunk, mert OB, de soha többet nem akarunk a környékre jönni se.

Nos, tisztában vagyok azzal, hogy a kisebbséghez tartozom, de nekem tetszett a terep. Persze egy igazi lassú versenyzőt mindig előnyben van a dszuvában, de ezzel együtt úgy vélem: noha az élvezeti faktor tényleg a nullához konvergált, ez igazi tájékozódási futás volt. Itt nem lehetett eredményesen ész nélkül rohagálni, a helyezések kialakulásában a tájékozódás szerepe nagyobb volt a futásénál. Persze ebben az is szerepet játszott, hogy a versenyzők többsége egyszerűen nem tudta végigfutni pályáját. Ennyi össze-vissza találgató, kiszáradt versenyzőt talán még sose láttam. Jobb, hogy ezt nem látták okostojás szakértők: orvosi szmellel nézve feleslegesen nagy megterhelésnek tették ki magukat edzeten emberek is – jó, vagy nem jó, ilyenek is bőven indulnak az OB-kon, beleértve persze jómagamat is.

A pályák teljesítése nagyjából annyit tett, hogy szinte végig kettes zöldben futva-kúszva kellett az elképesz-

tő hőségben kipadosni a pontokat. Igazi élmény volt egy-egy mérete-sebb susnyás szakasz után felegyenesedni, de mindez semmiség az élvezetek csúcsához képest: ez az volt, amikor az ember a frissítópontokon ajkához emelte a poharat. Már mint a teli poharat. Sajna azonban ez nem mindenkinek adatott meg. Az alapvetően kitűnően rendezett verseny összpontszámát egyetlen hiba súlyosan rontja: ez pedig épp a legfontosabb dologgal kapcsolatos.

Pontosan lehetett tudni, hogy extrém meleg lesz, s ebből extrém vízfogyasztás következik. S noha ennek nagyságát megbecsülni nehéz, megengedhetetlen, hogy egy 40 fokban rendezett országos bajnokságon akár csak egy percig is kifogyjon a víz a frissítón. Sajnos ez előfordult, többen voltak kénytelenek várakozni a vízre, mert anélkül nem merték vállalni a folytatást. A frissítópontok személyzete – látva a fogyatkozó készletet – persze joggal próbálta takarékosra bírni a résztvevőket, de ez a versenyző szemszögéből nézve mégis felháborító. A lényeg, hogy a vízproblémán bajnoki dobogós helyezések múltak: a felnőtt nőknél például a harmadik helyezett diósgyőri csapat egyik tagjának már nem jutott víz, kénytelen volt ivás nélkül folytatni. Végül a közel 5 óras összidőben is mindössze 6 másod-

perccel maradtak el az ezüstérmes szegediektől. Elég egyértelmű, hogy frissítve ennél nagyobb gyorsulás lett volna elérhető, igaz, lehet, hogy a szegedi csapatból is így járt valaki, erről nincs információ.

De lényeg, hogy a víz megléte, vagy hiánya jelentős mértékben befolyásolta a versenyzők teljesítményét, így a vízhiány sajna sok versenyzőnek okozott nagy hátrányt. Természetesen tisztában vagyok a vízkihordás logisztikai nehézségeivel, de a versenyzők szempontjából nézve mégis úgy fest a dolog, hogy az illet akárhogy is, de meg kell oldaniuk a rendezőknek.

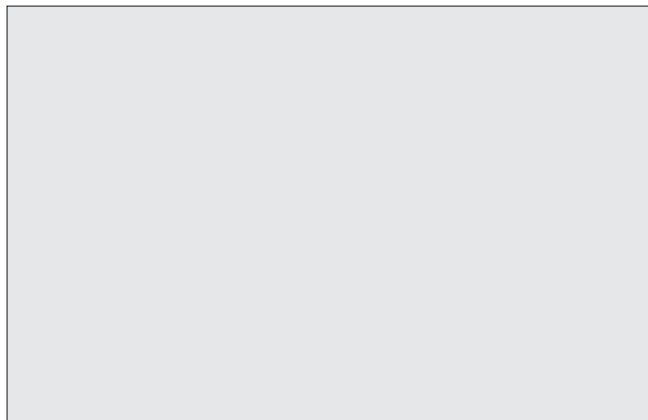
A kis terepen, hurkolásokkal profin kialakított versenypályák amúgy jól kihasználták a terep adottságait: utakon alig lehetett haladni, folyamatosan koncentrálni kellett, sok esetben a domborzatolvasás segített a tájékozódásban. Nekem nem volt semmi gondom a térképpel, persze „gyök kettő sebességnél” könnyű kikapni a pontokat. Többen jelezték, hogy elnagyolt volt több helyen a térkép, különösen a fedettség ábrázolása, a jelleghatárok felismerhetetlensége volt jellemző panasz, így ezt anélkül közhírré teszem, hogy egyetértének a megállapítással.

Mindenesetre, aki ránez az eredményekre, rögtön felteheti a kérdést, hogy mi értelme van az effajta csa-

pat OB-nak? Hihetetlen különbségek csapattagok között és csapatok között is, semmi izgalom. A felnőtt nőknél a győztes pécsi csapat 27 percet adott a második szegedieknek, ami enyhén szólva is megmosolyogtató. Legalább a fiúknál szorosabb volt, legalábbis a dobogó: 7 órányi összesített versenyés után a MEAFC négyfős gárdája 3 és fél perccel előzte meg az ETC-s fiúkat, akikől bő 10 percet kaptak a DTC-sek. Utánuk viszont a szakadék: a DTC akkor is dobogós, ha valamelyik futójuk több mint egy órát ücsörög a frissítópontokon, vagy csak ejtőzik valahol az erdőben. N105-ben 70 perc volt az első és a második helyezett csapat között, de legalább a fiataloknál voltak olyan kategóriák, ahol pár percesre szűkült a rés. Az eredményekről szót ejtve semmiképp sem hagyhatók ki a Faggyus lányok, akik előző napi rövid távú OB-n dobogóközömben sem voltak, itt viszont a három teső magabiztosan zsebelte be N14-ben a családi aranyat.

Az biztos, hogy még a technikailag képzett versenyzők között is sokan szálltak el durván, s szinte mindenki azt számolgathatta, hogy a hibákat levonva mennyivel előrébb végezhetett volna. A pályaadatok láttán még sokan röhögtek, mondván, hogy gyerekpályák lesznek, ehhez képest még a felnőtt fiúknál is egészen jól bejött az elvárt győztes idő. Összességében, ha a vízproblémát figyelmen kívül hagyjuk, azt is mondhatnánk, hogy egy nehéz, népszerűtlen terepen rendezett kitűnő OB-t a HSP-s gárda. Kívánom, hogy ne rohadjon rajtuk maradék térképük: én szívesen eljövök újra versenyezni erre a terepre – na jó, inkább késő ősszel, vagy kora tavasszal. Addig viszont még megkérdezem: mindenképp a kánikulaveszélyes első szeptemberi hétvégén kell rendezni jövőre is a nomáltávú pályákból álló hagyományos OCSB-t?

Á.G.

MÉG EGYSZER A KARANTÉNROL...

Az idei Rövidtávú OB karanténja személyes tapasztalatom alapján másokban is indulatokat fakasztott. Ezért írnék ismét róla.

Először is elnézést kérek a ROB szervezőitől, nem velük van bajom. Ez a verseny csak utolsó csepp volt a pohárban.

Elismerem, hogy a rendezők eddigi tapasztalatok alapján hűvösebb időben bízhattak. De hozzá kell szoknunk az igen szélsőséges időjáráshoz, és erre a rendezőknek is gondolniuk kell. Az ilyen több órás karanténok akár hőség, akár eső esetén a versenyzőknek nagyon kellemetlenek. Tudtommal a résztvevők nagyobb hányadát adó szeniorok többségükben az egészségük megőrzése érdekében futnak. Ebben az esetben ez a rohanás, a WC előtt várakozó fél órás sor és a hőség ezt nem támogatta. Sőt! Kolonits György halála kapcsán szerintem sokan elgondolkodtak azon, hogy hol van a teljesítmőképességük határa. Ilyen melegben érdemes-e nagy megterhelésnek kitenni a szervezetet, megéri-e az eredmények hajszolása? A mostani és jövőbeni rendezők figyelembe vehetnék azt is, hogy miután a versenyzők nagy

része személyautóval közlekedik, egy ilyen városi verseny kapcsán nagy dugók alakulhatnak ki, ettől mindenki ideges lesz, rohan, alacsony lesz a konfliktustűrő képessége. Oda az élmény, amiért csináljuk! Gondoljatok bele: egyre több pénzt fizetünk ki azért, hogy rosszul érezzük magunkat?! (Én reggel 6-kor keltem, hogy fél 12-kor fussak, alig több mint negyed órát. De közben a frász kerülgetett a 4-es út örült és veszélyes vezetőitől; hogy lesz-e még parkoló helyünk; hogy odaérek-e a karanténba; ki tudom-e állni a WC sort. És a pálya vége sem tartozott életem nagy élményei közé: futni 50 C fokban a hídon, miközben a szél a számba és a szemembe fújja a port. Összességében sajnos a mérleg nem pozitív!)

A döntő előtti karantén, ha lehet, még rosszabb volt. Igaz, itt volt elég WC, biztosítottak vizet, de a környezet! Én egy szerdai verseny rajtját se tenném ilyen helyre! Alig volt árnyék, kosz, por és allergének viszont mindenütt. Én eddig ilyen szempontból egészségesnek hittem magam, de 20 perc elteltével valami nagyon kaparta már a torkomat. Szegény allergiások pedig a várakozásuk végén már bárhova kifújták volna az orrukat.

Nézzük meg, mindezt miért kényeszerítik ránk a rendezők: nehogy információ jusson el a később rajtolókhöz! Miután Szolnok nem egy lezárt város, bárki akár a helyszínen, akár otthon térképek, légifelvelelek segítségével felkészülhetett belőle. Aki pedig indult már mobilos tájfutáson, és utána legszívesebben megfojtotta volna partnerét, aki nem jól adta, vagy érette az instrukciókat, az pontosan tudja, hogy nem is olyan egyszerű szóban segíteni a másiknak. Éppen ezért úgy gondolom, elég elvenni a térképet a befutó versenyzőktől. Különbösen is, ott jöhet jól a nem megengedett segítség, ahol nem egyértelmű a pont. Ez is arra szorítaná a rendezőket, hogy jól végezzék a dolgukat.

És ha valaki a bajnoki pontokkal jön, akkor legyen az ifi és felnőtt kategóriákban továbbra is karantén, bár én nekik sem kívánom. Engem továbbra is bosszant, ha néhány résztvevő jogtalan előnyhöz jut. De ezért ne érezzük már magunkat több százan rosszul!!! Ha tudomásunkra jut, hogy valaki „csalt”, álljunk körül, és sújtsuk mély megvetetésünkkel, vagy írjuk meg az újságba, hátha növeli az eladásokat!

A magam részéről a továbbiakban minden karanténos verseny előtt el fogok gondolkodni azon, hogy elinduljak-e. És ha ezt egyre többen tesszük, akkor a rendezők kénytelenek lesznek a mi igényeinkhez is alkalmazkodni, hiszen mi fizetünk! Végül még egyszer elnézést a ROB rendezőktől: hőség és karantén nélkül jó verseny lett volna.

Síkhegyi Gabriella

SIKETEK EURÓPA-BAJNOKSÁGA ÉSZTORSZÁGBAN

Az előzményekről csupán annyit, hogy 2007 őszén különböző és külső szemmel szinte okok és okozatok nélkül megszűnt a MSSSZ (Magyar Siketek Sport Szövetsége). Kicsit bajban éreztünk mi tájfutók magunkat, mivel 2008 februárjában volt a létszám leadás, vagyis a nevezési határidő az EB-re. Jó hír, hogy 2008. április 5-én megalakult az MHSSZ (Magyar Hallássérült Sport Szövetség)

Az EB-re önköltséges alapon készültünk, és így jómagamon kívül még két férfi tájfutó vállalta a felkészülést és a részvételt: Szebeli István és Boros Imre. Az újonnan megalakult szövetségtől csak azt a szóbeli ígéretet kaptunk, hogy jó szereplés esetén visszatérítik a költségeink egy részét, így elvetettük a repülőút és autóbérlési ter-
vünket, és az olcsóbb perspektívát választottunk: Budapest-Vorú-Budapest útvonal megtétele autóval és saját sofőrrel, amelynek szerepét Boros Imre vállalta magára, így ezúton megköszönöm, hogy autója mellett vezetői képességét is felajánlotta a sport-részvételen kívül. Az eredményekről mindent elmond, hogy téli alapozás és komolyabb edzés nélkül vágtam bele az egészbe, sok oka volt ennek, most nem részletezem, de annyi azért kiderült, hogy alapos és kemény felkészülés nélkül nincs igazán eredményes szereplés. Most akkor következtek a beszámoló a vorúi EB-ről:

1-2. nap, augusztus 16-17.

A budapesti indulás és az út Varsóig eseménytelen volt, annyi eltéréssel, hogy a korábbiaktól eltérően egyik ország határán sem igazoltattak bennünket, vagyis érvényesült a schengeni egyezmény következtében létrejött határmentesség a uniós országok között. Megtekintettünk Varsó városát az odáig tartó 700 km-es út után, majd folytattunk utunkat még két országban és 90 km-en át: Litvánia és Lettország után megérkeztünk az észtországi Voruba, hol elfoglaltunk az előzetesen lefoglalt szállásunkat a Julia Kangro által vezetett apartman-házban. Az apartmanbeli szállásunktól 5 km-re volt kialakítva a versenyközpont egy békés tó mellett lévő Hotel Kubija szállodában, így odamentünk a másnapi programmal kapcsolatban infor-

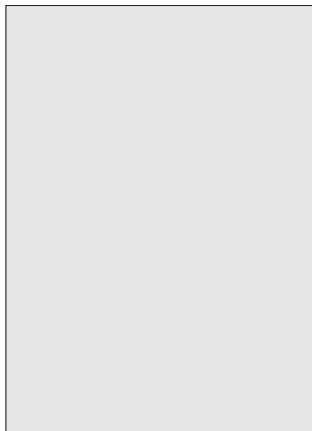
mációt és tájékoztatást kérni, amelyeket maradéktalanul meg is kaptunk.

3. nap, augusztus 18.

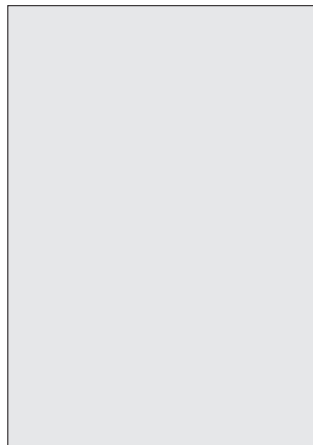
Délelőtt a versenyközponttól 20 km-re lévő erdős területre mentünk, ahol terep- és térkép bemutatót tartottak az észt szervezők. Sok újdonsággal, új jelekkel találkoztunk, amely nálunk nem használatos. Emellett régen látott nemzetközi barátokkal, versenyzőtársakkal az idei évben itt találkoztunk először. Este a megnyitón vettünk részt Voru szépen rendben tartott, szabadtéri színpadán, 16 ország sportolói és vezetői, összesen 110 fővel képviseltették magukat a VI. Európa-bajnokságon, mely egyben az I. siketek ifjúsági tájfutó EB volt. A résztvevő nemzeteknek a helyiek 10-féle gyerek és felnőtt észt népi táncsal kedveskedtek.

4. nap, augusztus 19.

A sprintverseny rajtja és helye Voruban lett kijelölve, a táv 2,9 km volt. 49 egyéni

Boros a középtávú versenyen

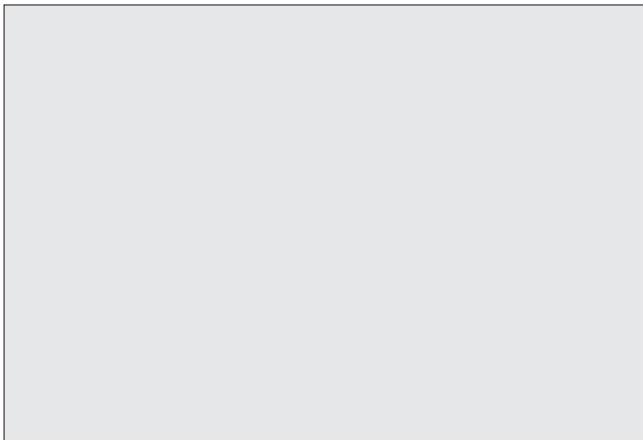

Mihályi a hosszútávú versenyen

induló volt a férfi kategóriában, 4 fővel képviselhetette magát egy-egy nemzet. Én a 10. helyet szereztem meg, Boros a 17. lett, Szebeli hibázott, ugyanis egy pontot kihagyott, így diszkvalifikálták a versenyből. Keserűes történelmi pillanat volt ez számára, ugyanis életében először történt meg vele hosszú pályafutása során ilyesmi egy versenyen. Az idén májusi észtországi tájfutó EB résztvevője, a litvániai Tomas Kuzminski nyerte a versenyt. A pályakítűző számításai szerint 12 perc lett volna a győztes szintidő, de ő 10:47-perccel ért célba. Érdekes, hogy 9 főt kizártak a versenyből, mert áthaladtak egy 1 méter magas vastagfalon, ahol IFO szabálya szerint tilos áthaladni, ha jól tudom... Pl.: a tehetséges orosz tájfutó, Victor Dinges második lett volna 7 mp-cel elmaradva a győztestől. A litvánok másik tájfutója, Vytautas Remeika, 2. lett, aki 2006-ban az egri ifjúsági EB-n részt vett a tartalékcsoportban. Este technikai megbeszélést tartottak a másnapi hosszútávval kapcsolatban.

5. nap, augusztus 20.

A hosszútávú verseny 9,3 km-es pályája Vorutól 20 km-re került megrendezésre. Mi azon gondolkodtunk, hogy mennyi lesz a szintkülönbség, mert a pályaadatban nincs megadva, s biztosak voltunk benne,

Szebeli a váltón

hogy olyan pálya lesz, mint az Alföldön. Az én tempóm és az eredményességem a 10. helyre volt elég, 6 percet elpazaroltam keverések miatt a bozótos és nehéz szintes terepen. Szebeli a 21., Boros pedig a 37. helyet szerezte meg. Boros egyik pontnál súlyosan tévedett, ezért nem futott jó időt. A litván futó, Tomas Kuzminkis nyerte meg ismét a versenyt.

6. nap, augusztus 21.

Pihenőnap volt, így nekivágtunk autóval az észti főváros, Tallinn megismerésére. Egész nap a város nevezetességeit jár-tuk és megnéztük a Várkastélyt, a tallinni Dómot, a Szent Olaf templomot, majd a 2 km-es városfal megtekintése után fáradtan indultunk vissza a 250 km-re levő Voru-beli szállásunkra, készülve a másnapi középtávra.

7. nap, augusztus 22.

A középtáv pályája 4,7 km volt. Előzetes elvárásom magammal szemben a top 6-ba kerülés volt, amely megfelelő edzettség hiánya miatt nem sikerült, a távot 8. helyen fejeztem be, Boros 17., Szebeli 22. lett. Kis csapatunkon kezdtek a fáradtság és az izomláz tünetei elhatalmasodni. Bár kétszer eltévedtem, 1-2 percet... És utólag számolva, ez az elvesztegetett 2 perc idő-különbség a 4. helyre lett volna elegendő a 8. helyett... Szebeli a hosszútávon és középtávon nem tudott megfelelő, energi-

kus tempóban futni, így csak egyenesen futatható. A férfi győztes „megint” Tomas Kuzminkis lett, aki hibátlan és kifogástalan versenyzéssel nyert 23:35-ös idővel.

8. nap, augusztus 23.

Az utolsó versenynapon a váltó került megrendezésre a hosszútáv célterületén. Szebeli-Boros-Mihályi felállásban indítottuk a magyar váltót. Szebeli 11. helyen adta át a stafétát Borosnak, akit ötödik-ként ért az átfutóponthoz, de a 9. helyen érkezett célba, míg én a 7. helyre hoztam be a váltót 13 ország közül. Váltóban az utolsó előtti pontnál találkoztam az olasz

futóval és rosszul döntöttem, mert a logikus útvonal helyett egyéni utat választottam, így lett az eredmény a 7. hely. . .

Eredményhirdetés után a záróünnepség következett a célterületen, ahol átadták a zászlót és a rendezésre való jogot az olasz Trento városának, amely 4 év múlva, 2012-ben rendezheti meg a VII. Siketek Tájfutó EB-t. Estefelé elutaztunk a 75 km-re levő Tartuba, ahol bankettet tartottak. Hajnalig buliztam különböző nemzetek lányaival-fiaival. Búcsúzások, elköszönések után 5-kor indultunk Rigába, a lettországi fővárosba. Óváros, rigai Dóm és a Szent Péter templom megtekintése után folytattuk az utunkat a litván főváros: Vilnius felé. Ott is megejtettünk a már hagyománnyá váló városnézést, aztán indultunk egyenesen hazafelé.

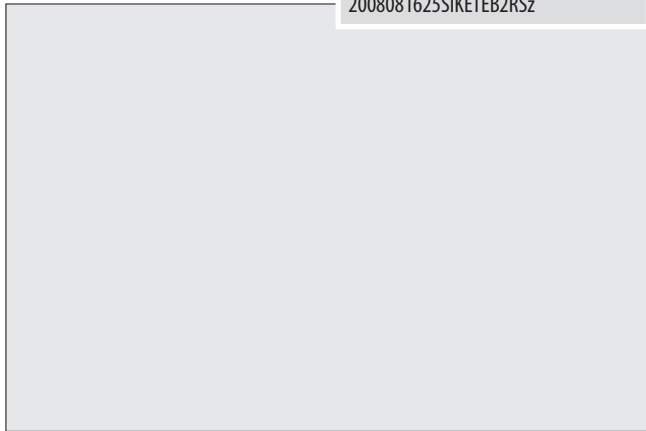
Augusztus 25-én késő délután érkezünk Budapestre. Az EB-ről annyit, hogy bár jól éreztünk magunkat, csak azt sajnálom, hogy az előzetes problémák megnehezítették a felkészülést és ennek eredményeképpen a versenyzést. **Mihályi Ferenc**

Eredmények: www.deaforienteering.org/ECresults/EC2008/head_6th_EC2008.htm

Linkek: Siketek tájfutó világ honlapja: www.deaforienteering.org/

Képek: picasaweb.google.com/borosim15/TajfutoEB

picasaweb.google.com/borosim15/2008081625SIKETE2BR5Z

A váltócsapat

FELEMÁS VB FELEMÁS EREDMÉNYEKKEL

Komoly értékelési dilemmába kerültem az idei Tájékerképáros VB-vel kapcsolatban. Eredményeink megjárták mennyektől a poklot, sajnos, ebben a sorrendben, ami azért nyomot hagyott a csapaton, pedig megmondta valami slágerénekes, hogy csak a szépre kell emlékezni. Végül is, ha belegondolunk, a szereplők nagy része pályafutása eddigi legjobb VB-eredményét érte el, aminek a nagyszerűségét csak kicsit csökkenti az a tény, hogy sokan közülünk most indultak először VB-n. De azért volt itt két majdnem-dobogó: Füzy Anna 5. és Horváth Marci 7. helye után már komoly kritika nem érheti a csapatot.

Az eredmények nagyrészt ismertek, erről részletes beszámolókat láttak napvilágot a versenyhét folyamán (sprint, középtáv, hosszú selejtező, hosszú döntő), kivéve a váltót, amire számtalan objektív okunk van, elégtelen net-elérés, idő hiánya stb., de az igazság az, hogy nem nagyon volt kedvünk dicsekedni vele. Essünk hát túl rajta: a női csapat (Füzy Anna, Koczka Zsófi, Cseh Veronika) két helyet rontva a tavalyihoz képest 11. lett. A férfi (Paulovits László, Marosffy Dani, Tamás Tibor) csak egyet lépett vissza és így 16., a tavalyi ifiben győztes váltó (Beöthy

Ádám, Jankó Dániel, Horváth Marci) pedig idén a juniorok között szimplán nem ért el eredményt, mert hétfői hősünk, Horváth Marci mellényült az egyik pontnál. De amúgy sem vezettek.

Kérdés, persze, hogy mit várhatunk egy olyan **junior csapatól**, amelynek a legidősebb tagja is éppen csak 18 éves, a legifjabb pedig alig múlt 14? Ha innen nézzük, az eredményük egyáltalán nem rossz, esetenként egyenesen kiváló, csak merem remélni, hogy ők is pozitívan értékelik ezt a hetet. Az már önmagában remek, hogy sokan vannak, és húzzák egymást. Csak tartson ki a lelkesedésük!

Ugyanez érvényes a női csapat újoncára, **Koczka Zsófi**ra is. Friss erő a lányok között, még csak 21 éves, alig fél éve tájbringázik, előtte az élet. Egyértelmű, hogy közülünk ő tud a legtöbbet a kerékpárról, már van egy felnőtt EB 6. helye, igaz fél-off, a MTB 4Cross szakágában szerezte. Simán ugrot 10 méterest, és esett már akkorát, hogy kórházban rakták össze, tehát részéről mindenképpen tisztelettel tekintek rá. Az azonban tény, hogy képességeinek nagy részét itt egyáltalán nem tudta hasznosítani, mivel komoly lejtő innen Zakopanéig nem volt, illetve sebességét nagyban visszafogta, hogy tájékozódni is kellett. Becsülettel megtette, amit lehetett, külön pech, hogy a váltóban még nagyobb hibázott is, pedig addig egészen ügyesen átvészelte a hetet.

A többiek ehhez képest kifejezetten rutinosnak számítanak. **Anna** érdemeit, ugye, nem kell kiemelni, évek óta benne van

egy VB dobogó, most is közel került hozzá, de még mindig hiányzik az a bizonyos hajszál. Anno 2005-ben pajzsra emeltük a középtávon elért 5. helyéért, most megismételte ugyanezt a sprinten, és szinte természetesnek tűnt. Ilyen gonosz dolog a megszokás. **Roni** a „nagy nővér” árnyékában remekelt: 21. helye a középtávon számára egyéni rekord, de igazából minden versenyszámban jól ment, talán a legstabilabb eredményei neki vannak.

A **férfi csapattal** kapcsolatban elfogultságot jelentek be és nem kommentálok. Itt inkább az a kérdés, hogy lehetne azt a tömeget ismét megmozgatni, amit a 2005-ös VB-n: akkor 7 ember volt a csapatban, a nevezhető létszám maximuma, és még tartalékba is jutott azokból, akik komolyan válogatóztak. Most éppen csak kitélt a váltó, a hamarosan esedékes EB-re pedig csak 2 fő jelentkezett... Igaz, az egyéni eredmények viszont egyre jobbak: most már többször is bejöttünk a 30-as tartományba, ami azért mégiscsak a mezőny első harmada.

Végül ne felejtkezzünk meg a **Szenior Világkupa** igazán népes magyar küldöttségéről sem. Hét fős csapatunkból **Koczka Gabi** és **Jankó Tamás** tudott dobogós helyet elérni, mindketten voltak első és harmadikok is. Indulónk nagy része itt a legdurvább F40-es mezőnybe került, ahol közel elites teljesítmény kellett a győzelemhez. Erre konkrét példa volt a keddi nap, a mi középtávú pályánkat kapták hosszú címén: az F40-es győztes idő az elit 31. helyére lett volna jó, közvetlenül az előző napi sprint világbajnok elé.

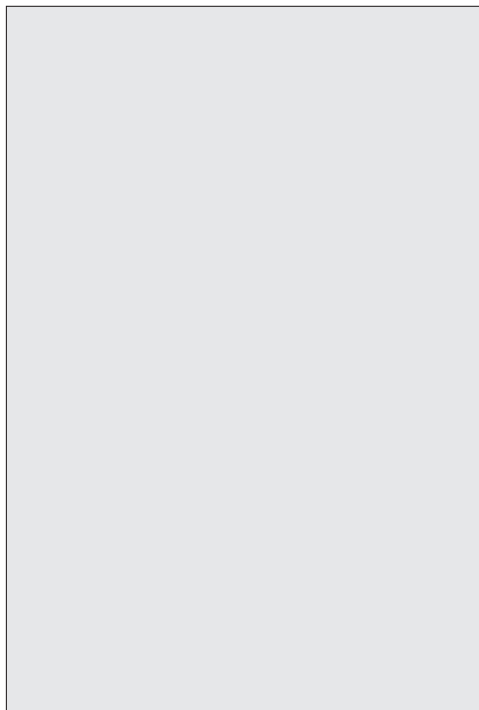
Külön meg kell említenem **diplomáciai testületünket**. Hivatalosan ugyan egyetlen vezetőnk sem volt, de valójában kettő is: Tamás és Sün egymást remekül kiegészítve menedzseltek a csapatot. Nem tudok róla, hogy lett volna köztük deklarált munkamegosztás, de lényeg, hogy valamelyikük mindig ott volt, ahol éppen a szükség megkívánta, a versenyzők pedig mentesültek a szállás, ellátás intézésétől és a rendezéssel való küzdelem bosszúságaitól.

Utóbbi külön fejezetet érdemelhet, a rendezés ugyanis, finoman szólva, nem volt zökkenőmentes. Már két éve gyanús volt, hogy a lengyelek (na jó, ne essünk a kollektív vádaskodás csapdájába, ezen belül is Jan Cegiella és emberei) **nem is törekednek kiváló rendezésre**, de ezt legalább jó drágán mérik. Konkrétan végig az volt az érzésünk, hogy a rendezőség lehúzásra utazik, mert a verseny színvonala nem követte a szépen felhizlalt részvételi díjakat. Ez legfájdalmasabban a szeniorokat érintette, akiket még annyira sem tiszteltek meg, hogy az eredményüket tudassák velük a verseny után, igaz, ez aztán a váltóban utólerzte az elitet is: hogy pontosan hányadikak lettünk, csak két nappal később itthon tudtam megnézni a neten. Egész egyértelmű rablás volt a szállás, amit a hotel árainak kb. duplázásával nyertek, majd miután mi értelem-szerűen mentünk inkább egy független panzióba, bosszúból megpróbálták kijátszani a bankett-kártyát és 30 EUR-t kérni azoktól, akik nem tőlük vették a szállást. Ezért a pénzért, aki ügyes volt, akár két sült virslit is szerezhettek a kerti partin. De mindez számunkra elmélet, mert az említett belépődíjat egy-

szerűen elszabotáltuk és emiatt különösebben nem is furdal a lelkiismeret... Ilyen ötleteik már a tavalyi cseh rendezőknek is voltak, de bennük azért volt némi visszafogottság és – nem mellesleg – kiváló VB-t rendeztek, szemben a mostanival, ami ugyan átvitte a lécezt, de valahogy bántóan egyszerűre sikerült, nem mentesülve pár csúnya hibától.

Konkrétan a versenyeiket két komoly vád érthette. Az egyik a **térkép** volt, amelyhez a rendezőség szerényen csak annyi megjegyzést fűzött, hogy a „térkép kiváló, de a tereppel akadnak gondok”. Nos, valóban akadtak, a terepbemutató térképét legfeljebb vázlatnak tudnám elfogadni, a versenytérképek ehhez képest nagyrészt stimmeltek, de kisorszt viszont hajmeresztő hibák maradtak bennük, amire nem mentség az, hogy az erdészet közben is dolgozott. Mert ugyan az igaz, hogy ebbe a homokos talajba könnyű új utat húzni, de hogy ez pénteken még rajta van a térképen, aztán szombatra lekerül róla, azt nehéz kimagyarázni. Márpedig ez történt, a fantom-út pedig szépen elvitte a váltó fél mezőnyét. És az eset nem egyedi.

Találd meg a két kép között a 10 apró különbséget!

A felső a szombati váltóé, az alsót egy nappal korábban, a hosszútávon használtuk. A váltó 6-7. átmene-tétől É-ra vezető plusz úton csúsztak el sokan. Még szerencse, hogy betonban végződik, így viszonylag hamar lehetett korrigálni.

A másik gyenge pontjuk a **sorsolás** volt. Először a lányok csodálkoztak el, hogy az előző nap elfogadott rajtlista éjjel egykor orvul megváltozott. Ezzel egyrészt Anna elvesztette remek rajtpozícióját két világbajnok között, másrészt sürgősen fel kellett ébreszteni Zsófit, aki új rajtidőjéről mit sem sejtve, alig két órával az esemény előtt még békésen aludt. De a legviccesebb az egészes az volt, hogy ez teljesen véletlenül derült ki, miután reggel unalmunkban megnéztük a neten a rajtlistát. Ebből – számomra meglepő módon – még nem lett óvás. Ellenben a férfi hosszútáv selejtező-futamait már nem úszta meg a rendezőség. Im, lássátok feleim szümtükkkel, hogy nem szabad csinálni:

Először szépen és szabályosan leorsólták a mezőnyt, de elkövették azt a hibát, hogy ezt közé is tették, márpedig a szabályzat szerint a versenyző nem tudhatja, hogy kikkel megy egy futamban... Ezt persze a hálátlan teamleaderek ízekre szedték, úgyhogy jött az a megoldás, hogy akkor maradjon a beosztás, de ez csak rajt-folyosót jelent, a tényleges futam-beosztást majd a kapott térkép dönti el. Így

kellett csinálniuk még egy titkos sorsolást is, de itt a nagy kapkodásban elfelejtették kiegyensúlyozni a mezőnyt, és még szerencséjük sem volt, így került a 10 red-groups versenyzőből 7 az A-csoportba, míg a többibe csak 1 illetve 2. Az eredményekről ordított, hogy valami nem gilt, közel azonos pályák és győztesidők mellett majd 10 perc eltérés volt a bejutási küszöbök között, így hirtelen két óvás is befutott, az egyik az olaszoktól, a másik tőlünk. Nagy harc nem volt, a rendezőség elismerte a hibát, ez mindenképp a javukra szól, és megemelték 5 fővel a létszámot a handikepes csoportban. Így én is bejutottam, szerintem abszolút megérdemelten, más kérdés, hogy az A-döntőben sok örömöm nem volt... De azért megmutattuk nekik. :)

Lengyelország most már elmondhatja, hogy mindent megrendeztek tájbringában, amit csak lehet. Egy időre pihenhetnek. Mindenkinék jobb lesz úgy. Mi pedig szeptember végén újra elindulunk északnak, hogy onnan nem messze, Litvániában próbáljunk szerencsét az **Európa-bajnokságon**.

Marossfy Dániel

SZENTENDRE KUPA 2008

Tulajdonképpen örülnöm kellene, hogy ilyen kevesen indultak ezen a versenyen, mert így –hosszú idő után – dobogóra tudtam kerülni. A két napon összesen nem indultunk ötszázan. Pedig ez a verseny többet érdemelt volna!

Szeptember 13-14-én Visegrádnál versenyezhattünk. 20 év után ismét. Egy nyári, nagyon meleg nap volt itt utoljára rangsoroló (bár akkor valószínűleg nem így nevezték a fontos versenyeket, de nincs nálam Cavinton, nem jut eszembe a régi megnevezés), vagy legalább is részben átfedve a jelenlegi kivágattal. Szombaton sprint futam volt egy tenyérynyi kis térképen. Nagyon megforgatott minket Serdülő! Sok pont, gondolkodós, útvonal választásos átmenetek, de mégis gyors pályák. A viszonylag meredek hegyoldalban jól volt vezetve a pálya, durva mászás nem volt. A növényzet néha sűrűbb volt az ábrázoltnál, de volt egy kettes zöld folt, amin

simán át lehetett futni. A szép időben a verseny után is többekkel találkoztam, akik szintén kirándulásra, kilátózásra, nyári bobozásra használták ki a meteorológusok által nem ilyennek jósolt időt.

Vasárnapra esőt mondtak, de szerencsére nem lett igazuk. Bár hűvösebb volt az előző napinál, de a most már hosszabb pályákon ez nem is volt baj. Most a sípálya tetejéről indultunk – jó kis rajtmenet volt, 400 méteren 125 színttel. A várt downhill helyett volt minden pályában rendesen szint. A pályák megint nagyon jók voltak. Többször is gondolkodni kellett a „hogyan tovább”-on. A pályáknak volt egy gyönyörű része: egy lígatesen átfutva szinte a teljes Dunakanyar látszott. (Kovács doki le is fényképezte futás közben a kilátást.) Talán a 49-es pont környékén vadult el nagyon a nyár végére a növényzet, nehezebbe ezzel a pont megtalálását. Az igazi ellenfelek itt inkább a darazsak voltak, többeket is megcsíptek.

Összességében korrekt térképek,

kifejezetten jó pályák voltak mindkét nap. A körítés is jó volt: kinyitott a síház büféje, ahol meleg étel is volt a szendvicsek, csokik mellett. A két webkamerán át végig nyomon lehetett követni a versenyt. Mire hazahértem, az eredmények fenn voltak a honlapon. A díjazásba is tettek egy kis csapatot: a helyezetteken kívül az ott maradtak között is kisorsoltak több csomagot a szponzor által kiadott folyóiratokból.

A végére egy kis morgás: nem értem, miért voltunk ilyen kevesen. Serdülő minden évben kitalál valami szokatlant, jó térképeket, jó pályákat kapunk. Alaposan felvezeti a versenyt, képeket, térképkivágatokat tesz közé még időben. Bemutatja a környéket, az egyéb programlehetőségeket. Amíg pl. Ausztriában volt verseny, lehetett azt mondani, hogy a távolság és az árak miatt jöttek kevesen. De ez a mostani, kvázi az ország közepén volt, nagyon közel Budapesthez. Nem értem.

Remélem nem veszti el sem Serdülő, sem csapata a lelkesedését és jövőre is legalább ilyen versenyt kapunk. (Ezt a beszámolót nem ők szponzorálták....) *Bugár József*

SZÖGMÉRÉS

(Mérések a terepen 2.)

Sorozatunk következő részében a vízszintes irányszögek méréséről lesz szó. Ennek ismerete elengedhetetlen a tájfutó térkép készítéséhez.

Ahhoz, hogy egy tereptárgyat ábrázolni tudjunk a térképen, ismernünk kell a pontos helyét és el kell döntenünk, milyen térképjellel és hogyan ábrázoljuk. A tájfutó térképek készítésénél egy ismeretlen helyzetű (továbbiakban: új) pont helyét szinte kizárólag a pont egy másik (ismert) ponttól mért távolságával és az ismert pontból az új felé mutató egyenesnek a mágneses északkal bezárt vízszintes irányszögével adjuk meg. A kivétel a GPS koordináták használata, de erről külön lesz szó, ebben a cikkben most csak a szögmérést ismertetem. (A távolságmérésről a sorozat következő részében szólnak.)

Ahhoz, hogy a mágneses északkal bezárt vízszintes irányszöget megmérhessük, szükségünk van a mágneses északi irányra (1), a vízszintes síkra (2) és egy szögmérőre (3), amellyel az új pontot meg tudjuk irányozni. Ez így roppant tudományosan és bonyolultan hangzik, de mindezt egyszerűen egy

laptájolóval elvégezhetjük, amit a tájfutó egyszerűen úgy hív, hogy „levetem az irányt”.

(1) Fontos tudni, hogy a térképeken nem a mágneses északot jelzik, hanem a hálózati, már csak azért sem, mert a mágneses észak nemcsak a helytől függ, de kismértékben folyamatosan változik is. A két irány közti viszonyt egy kis ábra jelzi a topográfiai térképeken, ahol az éves változást is pontosan feltüntetik. Sajnos az EOTR térképekről ez hiányzik, Budapest környékén jelenleg kb. 2 fokkal kell az óramutató járásával ellenkezőleg (CCW) elforgatni a térképet, hogy felül legyen az észak. Érdemes beszerezni az 1 : 25 000-es katonai térképet, ott pontosan megtaláljuk ezeket az adatokat. A legújabb 1 : 50 000-es topográfiai térképeken az éves változás nincs rajta, de kb. öt évig a változás biztosan elhanyagolható.

Legbiztosabb persze, ha keresünk egy-két, az alaptérképen és a terepen is egyértelmű vonalas tereptárgyat, és ezek irányának megméréseivel berajzoljuk a térkép aktuális mágneses északját.

(2) A vízszintes sík beállításához elegendő, ha a tájolót úgy tartjuk, hogy a tű szabadon mozogjon, ne akadjon meg, további teendő nincsen. Ha meredeken felfelé, vagy különösen ha lefelé kell mérniük (kerülendő!), segíthetjük az irányzást pl. a tájolóhoz hozzáfogott merev lappal, amire a térképet felkaszíroztuk.

(3) Bár egyszerű laptájolóval is megoldható a feladat, térképészítéshez egy kicsit pontosabb műszer ajánlott. Többféle tükrös tájoló alkalmas erre a célra, az általam használt eszköz (lásd fotó) mai változata a Silva Expedition 54 (Compass Sport: 18 900.–Ft). Pontossága a gyártó és saját méréseim szerint is 0,5 fok, ez azt jelenti, hogy 115 méteres mérésnél a mért érték bizonytalansága egy méter, rövidebb mérésnél értelemszerűen még kisebb. A mérés nagyon gyors, érdemes ismételtetni, különösen a kezdeteknél. Az értékek felrakása a térképre terepi körülmények között nehézkes és pontossága is valamivel kisebb a leolvasásnál. Hosszabb mérési vonalaknál a legjobb eredményt akkor érjük el, ha mérési eredményeinket feljegyezzük, és írásztalnál szerkesztjük meg a poligont (sokszögvonalat) nagyobb (pl. iskolai) szögmérővel. Még jobb, ha az OCAD-ba visszük be közvetlenül az adatokat: A bevitelhez válasszuk az egyenes vonal funkciót (Straight line mode) és a tőle jobbra kettővel levő numerikus bevitel gombot (Numeric mode). Kattintsunk a szöveget ábrázoló ikonra (Enter length and angle) és beírhatjuk mm-ben vagy m-ben az adatokat, sőt, azt is megválaszthatjuk, hogy a szöveget melyik irányban számolja a program (vannak fordított körüljárású tájolók is). Ha kicsit játszunk a méretarányval, közvetlenül lépésszámot is vihetünk be, ez még jobban lerövidíti a műveletet. Ha már gépben van a vonalunk, akkor a beigazítás is pillanatok alatt megoldható. Vigyázzunk, csak olyan mérési eredményt igazítsunk a helyére, ami tényleg jó, ismételt- vagy keresztméréssel ellenőrizt. Ha a felszerkesztett sokszögvonal megmarad a térképen (út, szintvonal vagy más tereptárgy), szükséges lehet a valósabb ábrázolás és/vagy a szebb kinézet érdekében görbe vonalként újrarajzolni.

Hegedus Ábel térképész
HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum
Térképtára
hegedus.abel@hm-him.hu

Színes Tanulj tájfutni térkép

TANULJUNK TÁJFUTNI LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE (16)

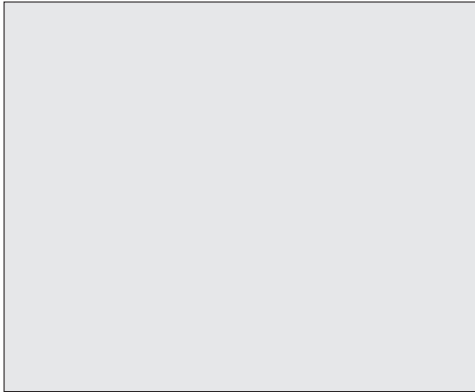
„Az 5-ös és 6-os szintek”

Ezek a szintek a tanítás utolsó lépcsőfokait jelentik. Ha térkép-olvasásban és a tájoló használatában elérted ezt a két szintet, akkor mehetsz a természetben bárhová, ahol van térkép és nem lesz szükséged utakra, ösvényekre vagy bármilyen más segédvonalra. EGY ÚJ VILÁGOT FOGSZ TALÁLNI.

Ha viszont még jobban akarsz tudni tájékozódni, akkor vannak még más kihívások is. Azt kell kitűznöd magad elé, hogy nehéz és technikás terepeken is olyan biztonsággal és tempóban tudjál haladni, ahogy csak tudsz, és ez újabb, komolyabb követelményeket támaszt majd eléd. Sok fiatal tud már annyit, hogy szembenézhet ezekkel a kihívásokkal is.

Az itt következő szinteket azoknak ajánljuk, akik a ma már elérhető, technikás, 13-16 éves korosztályok számára kitűzött pályákon jó eredményeket akarnak elérni. Ezeknek a technikáknak az elsajátítása szükséges, még mielőtt ezeken a pályákon versenyeznének. Itt nem soroltuk a lépéseket sorrendbe, mert ez most már nem lényeges. Bármilyen sorrendben meg lehet ezeket tanulni és gyakorolni.

Ezeket a végső szinteket a verseny lépcsőfokainak is nevezhetjük, mert most már versenytechnikákat tanulunk, hogy másodperceket nyerjünk.

5-ös szint

Ezeket gyakoroljuk.

Szintvonalak olvasása nagy tempó mellett, szintvonalak felismerése, domborzati tereptárgyak felismerése. Futósebesség kontrollja a terep változásai és a tájékozódás nehézségi foka alapján.

Pontok olvasása futótempóban.

Útvonalválasztás saját technikai felkészültségedhez igazítva.

Durvább terepen való tájékozódás.

Gyakorlatok

A fenti technikai elemek gyakorlásához az eredeti könyv egy svéd tankönyvet ajánl. E helyett mi olyan cikksorozatot javasolunk, amelyek a Tájoló korábbi számaiban jelentek meg, így azokhoz bárki hozzáférhet:

- Dr. Fekete Jenő: Technikai edzésgyakorlatok (2004/5-10, 2005/1-5)

- Bozán György: A tájékozódás technikája (2007/8, 10, 2008/1-2)

Ezek a példányok a szerkesztőségnél beszerezhetők.

Teszt

Az előző oldalon lévő pálya a hazai 2007-es normáltávú országos bajnokságon a 13-14 éves lányok pályája volt.

6-os szint

Hosszú átmeneteken való tájékozódás.

A támadópont és az ellenőrzőpont közötti távolság növelése.

Szintvonalak olvasása még gyorsabb tempóban.

A finom részletek használata, még pontosabb tájékozódás.

Lépésszámlálás a tereptárgyhoz.

Általában terepen való edzés- és versenytechnika gyakorlása.

Gyakorlatok

Lásd az 5-ös szintet.

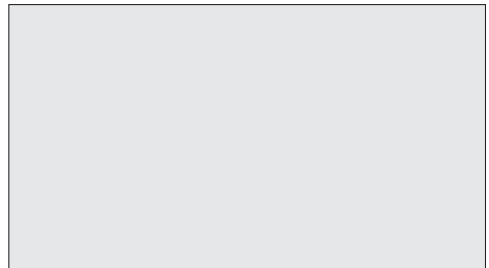
Teszt

Az előző oldalon lévő másik pálya a hazai 2007-es normáltávú országos bajnokságon a 15-16 éves fiúk pályája volt.

Ezzel a résszel cikksorozatunk befejeződött. Sok sikert kívánunk a tanuláshoz!

A mű eredeti címe: Learning orienteering step by step

Fordította: Grant Julianna. Szerk.: Schell Antal

Hirdetés

1/2 HSE

1/2 Graffic-Com

Hirdetés

Compas Sport

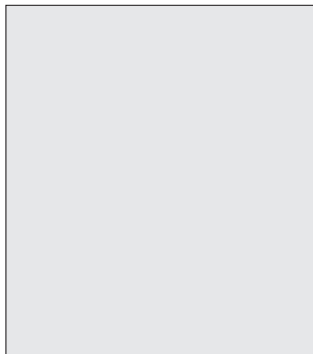
128 KM 24 ÓRA ALATT AZ ÉSZT MOCSARAKBAN

A szeptember 13-14-i hétvégén Észtországra rucantunk ki Bogos Tomival, ahol az ideji rogaining VB-n vettünk részt. A rogaining egy speciális pontbegyűjtő formája a tájékozási sportoknak. Lényege, hogy nagy területen, kis méretarányú (30-50 ezres) térkép és rendkívül nagy időintervallumban zajlik. Egy klasszikus rogaining verseny 24 órás, de léteznek 12 és 6 órás versenyek is.

A rogaining versenyek, akárcsak más ultrahosszú versenyek, nem egyéniek, aminek elsősorban biztonsági okai vannak. A csapatok itt 2-5 fősek lehetnek, és a tagoknak végig együtt kell haladniuk. A begyűjtendő pontoknak eltérő pontértéke van, és a cél az összesített pontszám maximalizálása. A versenyző alatt bármikor vissza lehet térni a versenyközpontba, ahol a komolyabb versenyeken ingyenes (vagyis a nevezési díjba épített) étkezési lehetőség is van, ill. akár aludni is lehet azon a szálláson, amit a csapat a verseny előtti, ill. utáni éjszakára igénybe vett. Utóbbi persze általában sátrazást jelent, mivel a versenyközpontok többnyire a településektől távol, turistaházaknál kerülnek kialakításra, ahol a házat magát a rendezőség veszi igénybe. Mindazonáltal annak kitalálása, hogy hány kört tegyen a csapat és miként, további taktikai elemet jelent az amúgy sem egyszerű útvonalválasztási feladat mellé.

A versenyforma Ausztráliából származik, és a hagyományos tájfutással ellentétben viszonylag

erős az USA-ban is, Európában pedig elsősorban a poszt-szovjet államokban: Oroszországban, Ukrajnában és a balti országokban. A verseny nem feltétlenül a futásról szól: sok, már időskorú versenyző is indul egyszerűen túrázgatva. Ugyanakkor futni is kiválóan lehet, ugyanis a többi hosszútávú hegyi versenytől eltérően itt nincs kötelező felszerelés. Szándékosan használok egyébként a versenyforma szót, és nem a szakágot, tavalý ugyanis egy kerékpáros rogaining verseny térképét is mutatták nekem Dél-Afrikában, és elvileg elképzelhető lenne ez sílécclal is, bár rendező legyen a talpán, aki 24 órára való nyomot fektet...

Szóval egyelőre még csak a hagyományos, „lábon járó” rogaining versenyek értek el komolyabb szintre, ebből két-évente rendeznek VB-eket, az ideji már a 8. kiadás volt. A VB természetesen 24 órás, és hasonlóan nyílt, mint a tájfutásban a szenior VB, az ideire mintegy 800 fő nevezett. Nem mi voltunk az első magyar résztvevők, 2002-ben Momó (Molnár Róbert, ARAK) egy amerikai társával már indult az akkor Csehországban rendezett VB-n,

és bár egy sérülés miatt idő előtt fejezték be, a legjobb 20 csapat között zártak. Az ideji versenyen pedig találkoztunk egy Ausztráliába elszármazott honfitársunkkal, Kelemen Walterrel, aki Morandiniék rokona, és 60-on túli feleségével alkotott egy csapatot. Viszont mi voltunk az első tisztán magyar csapat, és nem voltak ismeretlenek számunkra az ilyenfajta hosszútávú versenyek sem, az elmúlt két évben többet is kipróbáltunk (ezekről a Spuri Magazin 2008/2 számában olvasható egy hosszabb cikkem), így még valami jobb helyezésben is reménykedtünk.

A versenyt az Észtország déli részén fekvő Karula Nemzeti Parkban rendezték mintegy 250 (!) négyzetkilométeren. A térkép 1:40 000 méretarányú volt, és még így is egy kb. 60x60 cm-es lepedőt tett ki, ebből látható egy részlet a túloldalon. A pontok értékét az első számjegy jelentette, és a hagyományos bója, ill. SI volt kint rajtuk. A pontok megtalálása általában nem jelentett problémát még ilyen méretaránynál sem (elég markáns objektumok voltak, másrészt ez a méretarány azért többet elbírt pontosságban, mint amit az itthoni hasonló méretarányú turisztatérképek produkálnak), ami viszont az igazi kihívást jelentette, hogy a fedettségét a rét-erdő megkülönböztetésén túl semmi sem ábrázolta, a fehérrel jelölt erdő ugyanúgy lehetett hármászöld, mint gyönyörű szálerdő. További, nem magyar ember számára való nehezítést jelentett az enyhén szólva vizenyős talaj, ahogy a kivágaton is látszik. Ez főleg annak fényében

Színes Roganing térkép

volt kemény, hogy az augusztus Észtorszában különösen csapadékos volt, a verseny alatt pedig a max. hőmérséklet 13 fok volt, de hajnalra a fagypontra elérését sem tartották kizártnak a közvetlenül a rajtnál ismertett előrejelzésben. Mi meg egy héttel korábban melegrekordban nyomtuk az Alföldön...

A 24 órás versenyek déltől-délig tartanak, így volt ez most is. A térképet már 10-kor megkaptuk, vagyis 2 teljes óránk volt kiagyalni a számunkra legoptimálisabb útvonalat. A taktikánk az volt, hogy három kört teszünk: egy kb. 8-9 órát sötétedésig, majd kb. egy óra pihenő, kajálás után az elvitt tájfutó fejlámpákkal az akkumulátorok kapacitásának megfelelő 3-4 órás éjszakai kört teszünk. Ezután egy kb. 3 órás alvást is tervezünk, majd hajnalban kimenni még egy 6-7 órás körre. Így egyszerre minimális cuccot kellett magunkkal vinnünk – vagyis kellett volna, mert az első körre azért csak betettünk egy csomó, később feleslegesnek bizonyult ruhát, mivel az előző éjszakai sátrazásnál finoman szólva nem volt melegünk. A taktikát nagyjából sikerült is teljesítenünk, bár az első kör kicsit hosszabb lett – a végét ledes fejlámpával tettük meg – és a kajálás közben/után Tomi a gyomrával is szenvedett kicsit, ami miatt a pihenő is vagy 2 órás lett. Ezek miatt az éjszakai kör nem sokkal haladta meg a 2 órát, de a délelőtti kör jól sikerült, a 24. órában még képesek voltunk 5 percesen belüli kilométerekkel haladni egy 6 km-es átmenetben egy dózerúton, így kíváncsian vártuk az eredménylistát. Hát nem egészen azt kaptuk, amire számítottunk! 220 ponttal 56.-ok lettünk, ami a 359 csapatból

elvileg nem rossz, de mint már említettem, ennek jó része csak túrázó, és számos szenior ill. tisztán női csapat is megvert minket. A győztes orosz páros 304 pontot gyűjtött be a lehetséges 345-ből. Az eredményeket részletesebben megnézve kiderült, hogy bár 5 pontot is elsőnek fogtunk, az előtűnk végzett csapatok szinte mindegyike csak egyetlen kört tett, non-stop kint volt a pályán. És hiába mentek lassabb tempót, ha több értékes pontot gyűjtöttek be, amelyek természetesen messze voltak a versenyközponttól. Mindazonáltal én mégsem gondolom azt, hogy a nyerő stratégia számunkra az egy kör lett volna, hiszen így egy egész napra való élelmet, az éjszakai hidegre ruhát kellett volna cipelni, na és persze vagy a fejlámpákat akkumulátorostul, vagy pedig egy ledes lámpával beérni egész éjszaka. De talán az alvás luxus volt részünkről (24 órát kibír az ember anélkül), és két körre kellett volna osztani a dolgot, a fejlámpákat-aksikat pedig világosodáskor otthagyni a terepen, ami nem tilos, bár a ver-

seny után nyilván ki kell menni érte. A három körrel ugyanis az volt a baj, hogy sok volt a versenyközpontba ki-bejutással úgy eltöltött idő, hogy közben nem, vagy meglehetősen értéktelen pontokat fogtunk csak. A kifejezett pihenéssel töltött 6 órán kívül gyakorlatilag még vagy további 2 kárba vesztett így (miközben persze fáradtunk is), és ez együtt már a versenyidő harmada. Ehhez képest két körrel és alvás nélkül csak kb. 2 órát veszteszt el az ember, a különbség pedig nyilvánvalóan lehetőséget ad lassabb tempóra is, hiába rohanunk, nem lehet behozni.

Akinek esetleg sikerült felkelteni az érdeklődését a rogaining iránt, a hozzánk legközelebbi versenyeket Csehországban ill. Ukrajnában a Kárpátok keleti lejtőin lehet találni, általában június környékén. Ez a két ország pályázik a következő VB megrendezésére is.

Az idei verseny honlapja, rajta a teljes térképpel, eredményekkel, és grafikonokkal, hogy melyik csapat mely pontokat érintette: <http://8wrc2008.rogain.ee/>

Skuló Marci

Wrc24

Place	Class	Name	Ctry	Time	Points	Penalty	Result	Place In Class
1	Mo	Dombrovskiy-Shestakov	Rus	23:45:41	304	0	304	Mo:1.
2	Mo	De Monchy-Forne	Nzl	23:46:12	300	0	300	Mo:2.
3	Mo	Kalinin-Yashchenko	Rus	23:26:05	288	0	288	Mo:3.
4	Mo	Eensaar-Eensaar	Est	23:53:11	288	0	288	Mo:4.
5	Mo	Mäkinen-Niemelä	Fin	23:48:20	286	0	286	Mo:5.
6	Mo	BoraneK-Seidl	Cze	23:43:15	285	0	285	Mo:6.
7	Xo	Safronova-Sysoev	Rus	23:22:45	280	0	280	Xo:1.
8	Mo	Borodulin-Kouprienko	Rus	23:48:26	273	0	273	Mo:7.
9	Xo	Abolins-Ansabergs	Lat	23:43:52	271	0	271	Xo:2.
10	Mv	Pritsik-Väärsi	Est	23:55:26	269	0	269	Mo:8. Mv:1.
15	Xv	Preitof-Pukkonen	Est	23:54:39	256	0	256	Xo:4. Xv:1.
21	Wv	Abola-Ozola	Lat	23:34:22	251	0	251	Wo:1. Wv:1.
56	Mo	Bogos-Scultety	Hun	23:44:48	220	0	220	Mo:37.
336	Xsv	Lew-Reddick	USA	23:38:07	11	0	11	Xo:111. Xv:46. Xsv:15.

MI LEGYEN A TÁJFUTÓ MÚZEUMBAN?

A cseheknek már van, miért ne lehetne nekünk is múzeumunk, hiszen kevés ország büszkélkedhet hozzánk hasonlóan hosszú: 70-80 éves tájékozdási múlttal!

Ripszám Henrik kiváló kezdeményezését ugyan jó pár éves szünet követte, de aztán 1935-től folyamatosan és egyre szélesebb körben rendeztek és remélhetőleg hosszú ideig fognak is még rendezni tájékozdási versenyeket Magyarországon. Próbáljuk megmenteni és összegyűjteni a tájékozdás múltjának még fellelhető emlékeit. Ezzel nemcsak az elődök teljesítményét ismerjük meg, hanem kedves sportágunk rangját, ismertségét is fokozhatjuk. A Tájfutó Múzeum létesítésének ötlete nem új találmány, de mióta az MTFSZ részéről történt lépések biztató megoldással kecsegtetnek, érdekes jobban belegondolni a dologba. A múzeum kissé leegyszerűsítve két dolgot jelent: egy a nagyközönség által is látogatható látványos kiállítást és az ennek háttérében meghúzódó, kutatható gyűjteményt, könyv-, illetve dokumentumtárát. Ez utóbbi hiánya talán az égetőbb.

Öreg tájfutók tárgya és dokumentum hagyatéka semmisül meg évről-évre, mert nincs hová, kihez elvinni. Az utódok számára értéktelennek tűnő dolgok a kukába; a kupák, érmek, jelvények a fémfelvasárlókhöz, vagy az ócskapiacra kerülnek. A helyiség gondokkal küzdő országos és a területi szövetségek irattárából a régebbi jegyzőkönyvek, versenyeredmények, minősítések, stb. már rég ki lettek selejtezve. A valamikori textil rajtszámokat, bélyegzőket kidobták, fényképek, oklevelek, tiszteletdíjak szétbontottak. A szakosztályoknál sem jobb a helyzet. Bár még távolról sem vészelt el minden (volt aki szatytorral vitt haza iratokat a szövetség előtti kukából), de nem tudhatjuk, hogy mi merre kallódik.

Egy „ütős” kiállításnak a sportág népszerűsítése érdekében lenne nagy jelentősége. Napjaink tájékozdását bemutató tárlóhoz már most félre kellene tenni az első dugókat a hozzá tartozó dobozzal és bójaállvánnyal, a szöges stoplist, ujjtájolót, szímbol tartót, a felfújható célpapucsot, meg a 2009-es magyar VB-n adandó érem mintadarabját, meg még sok minden mást – ami ma még könnyen begyűjthető.

Sportágunk fejlődését többek közt a versenyzők felszerelésének változásán keresztül lehetne bemutatni. Az első korszaknak a turista-természetjáró terepgyakorlatok időszakát tekinthetjük: szöges bakancs, túrakalap, térképtáska, Bézárd tájoló, útvonalleírás.

Bár még a sportág története sincs feldolgozva, második korszaknak az 1953-ban kezdődő időszakot tekinteném. Ekkor került be a természetjáró tájékozdási versenyés az egységes sportminősítési rendszerbe, alakult ki az osztályozott bajnokságok rendszere. Ez volt az overálos korszak: fotótérképpel, elemlámpával, kötelező felszereléssel: gumikulaccsal és elsősegély csomaggal, tépő-dobó cédulákkal, a ponton postaládával, szép ezüst serlegekkel és a minden résztvevőnek kijáró jelvényekkel.

1961-ben az IOF megalakulásával jött el a szöges-, majd a stoplis cipős versenyés korszaka: háromoldalú piros-fehér bójával, zsebes, majd kantáros rajtszámmal, lila párnafestékes gumibélyegzővel, célpapucsal, a jobbknak svéd gyártmányú laptájolóval, futóruhával, javított fekete-fehér, majd színes térképekkel.

Bátran nevezhetjük korszakhatárnak 1970-et az önálló szövetség megalakulásának és az első magyar VB érem megszerzésének évét is. Ekkor jelent meg a Tájékozdási futás című újság, az olcsó NDK

laptájoló, a zsírkréta, a papírbója, majd a szűrőbélyegző. Jöttek a többnapos versenysorozatok, a népes mezőnyök, plakátok, szakkönyvek, stencileztes körlevelek, felpörgött az edző- és a versenybíró képzés.

Hosszan lehetne még folytatni a sort, hogy minek van, illetve lenne helye a Tájfutó Múzeumban. A gyűjtést már most meg kell kezdeni. Létezik még egyáltalán overál, vagy korabeli magasszoros Tisza tornacipő valahol? Hajlandó-e bárki is bajnoki érmét, serlegét felajánlani a múzeumnak? Vesszük-e a fáradtságot, hogy ezekről a „kincseink”-ről listát készítsünk, vagy legalább fotózásra, másolásra oda kölcsönözünk? Én már nyitottam egy dobozt, amibe a múzeumnak szánt dolgokat kezdem pakolni. Ha minél többen így teszünk még a VB előtt összejöhethet a dolog.

Bozán György

TÁVOLKELETI DIÁKTÁJFUTÁS CSILLEBÉRCEN

a Csillebérci Ifjúsági és Szabadidő Központ tájfutó térképének legújabb kiadása a lehető legjobb rendhagyóra sikeredett, ám a kínai feliratok nem a véletlen művei, de még csak nem is az Olimpia jegyében kerültek fel a térképre. A térkép „lefordítása” egy különleges diáktájfutás bemutató kelleke volt. Szűcs Pétert kérdeztük az eseményről:

–A magyar állam meghívására Magyarországon táborozó szecsuanai árvízkarosult gyermekek 10 napot töltöttek nálunk a CSIPA táborban. Sok érdekes programot szerveztünk nekik, melyek közül nem hagyhattuk ki kedvenc sportunkat, a tájfutást sem. Számukra ez a sportág ismeretlen volt, de nagyon érdekelte őket, és könnyen megtanulták az alapokat. Lehet, hogy pár év múlva a tájfutás élményében is feltűnnek a kínai versenyzők?

G.Cs.

RAJTSZÁM, TÁJOLÓ, DUGÓKA, FANTÁZIA...

Augusztus végén érkezett Magyarországra a 2009-es Trail-O VB nemzetközi ellenőrzőbírója, Richard Keighley. Őt kérdeztük tapasztalatairól: Mit mutattak meg Önnek a rendezők, miről tudtak beszámolni?

Öt napot töltöttem a Trail-O előkészületeinek ellenőrzésével Miskolcon. Megnéztük a szállást, az étkezési lehetőségeket, tárgyaltunk a szervezőbizottsággal több tagjával, és persze sokat voltunk kint a terepen Grant Juliával. Szerettem volna a térképeket ellenőrizni, és a terepi munkát az új térképekkel a kezünkben végezni, de erre sajnos nem volt mód.

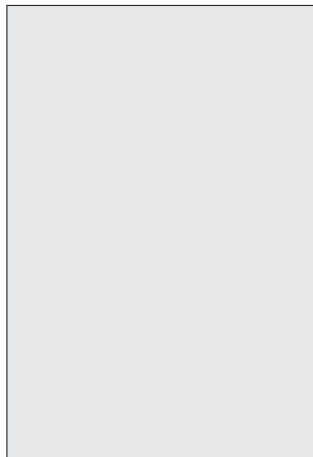
Miért? Mi a helyzet a térképekkel?

A megbízott térképkészítő, Less Áron, a napokban visszalépett a térképek készítésétől. Sajnos csak két Trail-O térkép nagyon kezdetleges vázlatát hagyta ránk. Nagyon csalódott voltam, mivel korábban azt az ígéretet kaptam, hogy nemhogy a térképet, de a pályákat is látni fogom augusztus végére, a jövő évi VB-vel azonos növényzettel. Mindkét versenyterepről van régi térkép, de ezek nemhogy idejét múltak, de még új korukban sem lettek volna megfelelőek Trail-O pályák kitzítéséhez. A terepbemutatók térképeivel ugyanez a helyzet. Pedig azok is nagyon fontosak, mert Trail-O VB esetében a bemutatóknak nagyon komoly a szerepük: a versenyzők itt ismerkednek nemcsak a tereppel, hanem a térképezést jellegzetességeivel, a pályakitűzés, és a versenyrendezés sajátosságaival.

Van-e új jelölt, aki elkészíti a térképeket? Be lehet-e hozni a lemaradást?

Gerzsényi Zsolt azt mond-

ta, hogy tud még ajánlani két térképezést, akik felkészültsége megfelelő lenne a Trail-O térképkészítéshez, és akiktől egy-két héten belül választ vár. Reméljük, hogy elvállalják. Ha nem, akkor nekünk kell kijelölnünk valakit a feladatra.

Úgy tudom, a Bükk-fennsíkron nagyon valószínű, hogy hónapokig olyanok lesznek a viszonyok télen, hogy nem lehet kimenni a terepre, ami a hátralevő szűkös 11 hónapból a felét is elviheti. Mivel a pályák vonalvezetését már megbeszéltük, az új térképkészítőknek is meg lehet mutatni, mely részekre koncentrálnak jobban. Természetesen célszerű lenne kidolgozni egy ütemtervet a hátrány ledolgozására, és gyakrabban ellenőrizni az aktuális feladatok végrehajtását, státuszát.

Milyen nemzetközi visszhangja lesz ennek a késésnek? Hogyan hat ez a magyar tájfutás megítélésére?

Az IOF Tanácsadónak kötelessége egy hivatalos beszámolót küldeni az IOF-nek. Ebben le fogom írni az itteni tapasztala-

taimat, jókat és rosszakat egyaránt. Nem hiszem, hogy az ilyen késedelmek hozzáadnak az egyébként kitűnő magyar tájfutás presztízséhez.

Bejárták a pályákat a régi térképekkel. Mi a véleménye róluk?

A miskolci 5 nap legélvezetesebb része a terepi munka volt. Öröm volt a nagyon lelkes és kreatív Juliával együtt dolgozni. Igaz, hogy a rendelkezésünkre bocsátott térképek csak nagyvonalú helyzet-meghatározásra voltak használhatók, de azért kis fantáziával Julia be tudta mutatni, hová tervezik a pontokat. Tetszettek a tervezett pont megoldások, és a terep is izgalmas. A pályák vonalvezetésénél sajnos kiderült, hogy valószínűleg egy részen változtatni kell, mert az idei sok eső elmosta az ösvényt néhány helyen, illetve van, ahol túl meredek, vagy túl keskeny, és veszélyes az út kereséssel való közlekedéshez. Sajnos pont ezen a részen van a terep legérdekesebb, legtechnikásabb része. A szervezők ígéretet kaptak Miskolctól, hogy javítanak az ösvény állapotán, de ha nem, akkor a szomszédos területeket, vagy az egyik bemutató terepet is be kell vonnunk a versenybe. Ígéretekből már kaptunk eleget.

Mi a véleménye a szállásról, és az egyéb szervezési kérdésekről?

Meg vagyok elégedve a szállással, az étkezési és szállítási tervekkel. Egy tanácsom azért lenne a szervezőkhöz az elmúlt sok év világversenyei - VB-k és Trail-O VB-k - tapasztalatai alapján: három fő posztot ajánlok a szervezésen belül: 1. koordinátor/logisztikai főnök; 2. pályakitűző(k); 3. ellenőrzőbíró. A második és harmadik posztok

rendben vannak, de az elsőről nem kaptam kielégítő válaszokat eddig. Egy ilyen jelentőségű versenyen nem lehet ezeket a feladatokat egy személyre ráterhelni. Úgy tűnik, sikerült az értekezleten a szervezőbizottság tagjait meggyőzőn arról, hogy erre egy külön ember kell, aki nemcsak a versenyirodában, de kint a terepen is elvállalja ezt a nagyon felelősségteljes feladatot. Nemesházi László a Trail-O VB igazgatója, de mivel ő pályakitűzői és ellenőrzőbírói feladatokat is ellát, neki azokra kell koncentrálnia a versenynapokon, nem a percről-percre felügyeletet kívánó logisztikai koordinációra. Zsigmond Száva, a versenyiroda vezetője elvállalta, hogy talál erre a feladatra valakit.

Látott-e mást is Magyarországból, amíg itt volt? Volt-e magyar Trail-O versenyen?

Már többször voltam Magyarországon, és többször el is indultam magyar Trail-O versenyen és tájfutó versenyen is. Ezúttal csak az ROB-n indultam, és tetszett a verseny. Sajnos a szörnyű hőség miatt a tervezett szolnoki városnézésből nem lett semmi. Főnt a Bükkben viszont nagyon élveztem a tájat, sokat fényképeztem a vadvirágokat, lovakat és a Bükk-fennsík csodás erdeit, bérceit.

Mikor jön ismét Magyarországra?

Jövő tavasszal, április környékén látom ismét értelmét idejönni. Addigra kész kellene lenni mind a 4 téréknek, mind a 4 pályának, de már nem korai vázlatos formában, ahogy most augusztusra tervezték, hanem véglegesítve. Persze kicsit még akkor is lehet változtatni rajta, de alapvetően a végső pályát kell látnom tavasszal.

Köszönjük a válaszokat, viszontlátásra!

EDZÉS A 2009-ES VB-RE

Oktoberben, az Országos Nappali Egyéni Bajnoksággal és a Bükkfennsík Kupával kombinálva kerül sor az első hivatalos VB edzőtáborra. Az edzőtábor szervezéséről, programjáról Zsigmond Szávát, a VB iroda vezetőjét kérdeztük:

Hány csapat nevezett eddig, milyen országokból jönnek, milyen összetételben?

Négy kontinens 18 országából közel 200 versenyző jelezte eddig hivatalosan részvételi szándékát. Ezen kívül tudjuk még az osztrák, és a szlovák válogatottról is, hogy részt kívánnak venni a versenyeken. Versenyzők érkeznek továbbá Új-Zélandról, Japánból, az Egyesült Államokból, valamint az összes skandináv államból. Lesznek 30-32 fős delegációk is, sőt egyesületek is jelezték részvételi szándékukat.

Milyen programmal várjátok a csapatokat?

A két verseny előtt és után is lesznek kitűzött edzőpályák. Lesznek edzések a Bükkben és Szlovákiában, bemutatva a környék különböző tereptípusait. Minden pályafajtat szeretnénk bemutatni, így lesz hosszú átmenetes, útvonalválasztós pálya, középtávú, sprint, farstávtáv, valamint különféle technikai felkészítő pályák, mint a letakart iránymenetes vagy a domborzati. Lesz speciális gyakorlási lehetőség a mész-, és faszénégető helyek megtalálására is. Szeretnénk a versenyzőknek izelítőt nyújtani a pályakitűzők stílusából, ezért igyekszünk úgy elosztani a pályatípusokat a készítőik között, ahogy az majd a VB-n is lesz. Az edzések nagyobb részét Less Áron tervezi, de segít Sümegi János (sprint) és jómagam is. A szlovák edzéseket Jozef Pollák tervezi, akivel az EU-s pályázati

pénzeken szervezett közös versenyek során sikerült jó kapcsolatot kialakítani.

Hol szállnak meg a résztvevők, milyen ellátást kapnak?

Sajnos nem tudtuk a versenyzőket egy helyen elszállásolni, mert a leendő VB falu szállodája, az Uni-Hotel most a Zeneművészeti Intézet felújítása miatt foglalt, és csak kevés helyet tudtak biztosítani. Ezért a Hotel Lidó-ban is, és egy közeli középiskolai kollégiumban is laktak majd csapatok. Végül is így több árkatóriát tudunk biztosítani, aminek a cseh válogatottnál még örült is, mert így több versenyzőt tudnak elhozni szűkösebb pénzügyi keretükből. Szerencsére az étkézést sikerült az Egyetemvárosban megoldani egy központi helyen. Így nagyobb választékot tudunk majd biztosítani, és a speciális igényeket is könnyebben kielégíthetjük. Az Euromeeitingen szerzett tapasztalatok alapján az optimális menü összeállításához is közelebb jutunk.

Te most szervező leszel ezen a VB-n, holott eredményeid alapján akár a válogatottságra is pályázhatnál. Nem sajnálsz a lehetőséget?

Persze, sajnálom, fáj a szívem. Ugyanakkor a 2001-es Junior VB tapasztalataiból tudom, hogy nagyon nehéz lenne újra végigcsinálni az egyik főrendező családjában a több évnyi titkolózást, az elzár szobákat. Viszont örömet okoz, hogy nagyon sokat tudok segíteni a szervezésben. Vezetem a VB irodát, nyelvtudásomat, és szakmai tudásomat hasznosíthatom, megismerhetem az élvonalbeli versenyzőket és csapatvezetőket, friss diplomás edzőként pedig pályákat is tűzhetek ki. Talán még lehetőségem is lesz összehasonlításként lefutni néhány pályát, igaz, versenyláz nélkül.

Köszönjük a válaszokat, várjuk a beszámolót az edzőtáborról!

Bacsó Piroska

TEREP NEVEK EREDETE

Bendola, Szuadó, Zuppa különös hangzású szavak, amelyek az ország egy-egy érdekes versenytérképét jelentik a tájfutó kedvelők számára. De vajon mások számára is mondanak-e valamit, van-e jelentésük ezeknek a szokatlan helyneveknek? Meg ha jelentenének is valamit, miért pont így hívják az adott területet?

A tájfutó térképek abban is különböznek a topográfiai térképektől, hogy nincs rajtuk névrajz. A névmegírások fontos részleteket takarhatnak, ezért zavaróak. Elsőként a Budapesti Pedagógus 1962. évi Földes Ferenc váltóversenyén adtak olyan térképet, ahol az alaptérkép feliratait tudatosan letakarították. Kóvári Endre ezen újításával is jóval megelőzte korát, mivel a sportág fejlődésének irányt mutató világbajnokságokon is csak 1968-ban jelent meg először névrajz nélküli térkép.

Maguknak a térképeknek azonban mégis csak kellett nevet adni a beazonosíthatóság érdekében, így alakult ki az a jelenlegi gyakorlat, hogy a térkép az ábrázolt terep egy-egy jellegzetes alakulatának nevére kapja meg. Leginkább erre a földrajzi névre hivatkoznak a tájfutók, ha egy terepről beszélnek.

A földrajzi nevek kutatásának óriási irodalma van Anonymustól napjainkig. Ez a tudomány történelem, nyelvészet, néprajz, meg még sok minden együtt. Vannak biztos, oklevelekkel bizonyítható adatok, vannak feltételezések és esetenként ezek újraértelmezései. Izzalmas, kutatási terület, tájfutók számára is érdekes eredményekkel. Kukkantsunk bele!

Bagó-hegy: a Balatonalmádi feletti magaslat nevének semmi köze sincs a nikotin fogyasztási szokásokhoz: a bagó szó ugyanis eredetileg a pipa alján maradt átnyirkosodott dohányt, illetve a szivar tovább nem szívható csutkját jelentette, amelyeket régebben eléggé el nem ítéhető módon egyesek rágcálnál szoktak. Igen közel áll viszont ahhoz a rosszalló népies kifejezéshez, amely szerint a törvényes házasságkötés nélkül együtt élőket bagóhiten élőknek titulálták. A bagó elnevezés itt egyszerűen a bagoly szó régies alakja. Ez a madár köztudottan csak az éjszakai életnek tulajdonít fontosságot. A Bagó-hegy, vagyis Bagoly-hegy, másutt egyszerűen csak Baglyas névben egy totemisztikus madárnév maradványa fedezhető fel. Ebben a sorban említhető még a Cakó-hegy (gólya), Csóka-hegy, Gém-hegy, Hollós-hegyek, Kakas-hegy, Sas-hegy, hogy csak a tájfutók által ismertebbeket említsem.

Csengele néven még a hőskorban készült tájékozdási térkép, amely ezen kicsinyke, de nagymúltú Csongrád megyei település vasútállomásától DK-re lévő erdőt ábrázolta. Aztán 1979-90 között újabb szép színes térképek jelentek meg a terepről, amelyek érdekes módon a Kömpöc nevet kapták. Nyelvészek szerint ennek a kellemes csengésű szónak nincs köze sem a köröm pörköltözhöz, sem a szalonna pörchöz, sokkal inkább a jó tíz kilométerrel odébb fekvő Bács-Kiskun megyei község nevéhez. Erre a csele névadásra a nyugati imperialisták megtévesztése céljából volt szükség, akik ha meg is tudták volna kaparintani az MTFSZ szemrevaló térképét, a kömpöci határban máig kevereghetnének vele. Egyébként mindkét helynév a tatárjárás után ide telepített kunoktól származik. A csengele török eredetű szó, jelentése érdekes módon erdős, tüskés, bozótos terület. A szó töve etimológiailag azonos a hozzánk angol-német közvetítéssel érkezett dzsungel szó előzményével: a hindi jangal kifejezéssel, ami erdős, megműveletlen vidéket jelent. Jövőre várhatóan új térkép készül a terepről, amely távolról sem áthatolhatatlan őserdő. 1805-ben Vedres István mérnök kezdeményezésére indult meg a szege-di homokpuszták erdősítése. Elsőként a csengelei „homoksvány” beültetését kezdték meg, ahová kezdetben feketenyár csemetéket telepítettek. A helyiek talán ezért nevezik Fekete-halomak a területet.

Hajag-tető: a mindent elborító medvehagyma rengetegről és a felhőszakadással emlékeztető 2007. évi EÖB bakonyi terepe nevét a hólyagfától kapta. Ez a fehér virágú és felfúvódott toktermesű, 4-5 méterig megnövő több törzsű cserje a szappanfavirágúak rendjébe tartozik. Családjának egyetlen hazai képviselője, a többiek trópusi fák vagy cserjék. Földrajzi neveink között Halyag-, Halyagos- változatban többfelé előfordul: olyan hegyet, völgyet, rétet, sőt vízfolyást jelöl, ahol gyakori a hólyagfa. Helynévként már Árpád-kori oklevélben is felfedezhető Halagus formában.

Hárs-hegy, az egyik legkedveltebb budapesti versenytérp mai neve nem túl régi keletű. Buda török-kor utáni elnémetesedése idején kapta a Lindenberg nevet, ami ennek magyar megfelelője az 1800-as évek közepétől lassacskán kiszorított. A középkorban Pálhegy volt a neve, ahogy akkoriban a mai Pasarétet Pálvölgyének, az Ördögárgort Pálpatakának nevezték. A névadás annak volt köszönhető, hogy Nagy Lajos király a mai Szépjuhász nézelműségében álló pálos kolostorban helyeztette el Remete Szent Pál Velenceből zsákmányolt testét 1381-ben. A szent ereklyét őrző hírneves budaszentlőrinci kolostor zarándokok tömegét vonzotta a környékre.

Döbrentei Gábor királyi tanácsos, a Magyar Tudományos Akadémia első titkára kezdeményezésére a Budai magisztrátus a királyi város területére eső „völgyek és bércek” német elnevezéseinek magyarításáról döntött 1847-ben. A hegy ekkor a Bátorihegy elnevezést kapta az itteni sziklaüregben remetészkedő Bátori László bibliafordító pálos szerzetes emlékére. Ez a hivatalos elnevezés azonban nem gyökeresedett meg, használatát a Hárs-hegy név kiszorította. A hazai abszolutizmus korát idéző, és a német nyelvterületen ma is élő hárs-kultuszban gyökerező valamikori hegynevet az elmúlt másfél évtized felejtethetetlen Lindberg Kázmilla Szupersprint Games sokpontos versenyei hozták vissza a múlt sötét homályából.

Somlyóvár: a Tornyópuszta és Tarján közötti, nagy nemzetközi tájfutó viadalokat is megélt terepről ugyan egy ideje nem készült térkép, mégis érdemes nevének eredetét szöbáhozni. Korábbi vélekedés alapján az országban igen sokfelé előforduló Somlyó-, illetve Somló-hegyek nevét a som növényvel hozták összefüggésbe. Az újabb kutatások szerint ez a helynév a már elavult somlik – somlyik ige melléknévi igeneves formáját valószínűsíti. Jelentése csúszik, omlik, vagyis suvadó hegyet jelent. A Nagy-Somlyóvár 448 méter magas csúcán, ahonnan szinte tökéletes körkilátás

nyílik, csak kisebb erődítmény volt, amely a török időkben pusztulhatott el, ma már csak sáncai láthatók. A várat XIII. századi oklevél említi először, katonai jelentőségéről nem maradt fenn írásos emlék.

Zajnat-hegyek: a Pilisvörösvár és Pilisscaba között fekvő, tájfutó csemegének számító terep elnevezése francia eredetű, története az Árpád-korra nyúlik vissza. III. Béla (1172-96) feleségének a francia király hűgának kíséretében Magyarországra érkező Aynard lovagnak adományozta a Zsámbék körüli birtokot. A mai Nagykovácsi, Tinnye és Perbál községektől azonos távolságra lévő, magasba szökő kettős hegy-csúcson a lovag várat épített. Aynard várának ma is jól felismerhető árok maradványait a Meszes-hegy (2002.) térkép is ábrázolja. A várhegyet Ajnát-, illetve Zajnat-hegynek nevezik. Az Aynard nemzetség fénykorában az ország legbefolyásosabb főúri családja volt. Smaragd ispán országbíró hívta be a francia premontrei szerzeteseket és építtetett számukra 1220 körül Zsámbékon monostort és templomot, amely romjaiban is a hazai románkori építészet egyik legjellegesebb emléke. Nem lehet kétséges, hogy a Zsámbéktól északkeletre fekvő terep elnevezése a középkori birtokos család nevét őrzi.

Bozán György

Crosswear

SPORT ÉS TÖRTÉNELEM AZ M3 ARCHEOPARKBAN

A ROB előtti hétvégén bőséges versenyzési lehetőséggel találták szemben magukat a tájfutók, hiszen legalább öt megyében szerveztek tájfutó versenyt. Hazai illetőségüként az M3 Archeoparkban megrendezett Hajdú-Bihar Megyei Nyílt Rövidtávú Bajnokságról írok.

A versenynek a közel 5 hektáros területen kialakított M3 Archeopark adott otthont. A délelőtti és délutáni futamok közötti időben a pihenőparkban az érdeklődők a régészeti- ismeretterjesztő anyagok segítségével megismerkedhettek a térség élővilágával, néprajzi jellegzetességeivel, kulturális és építészeti örökségével. A versennyel kapcsolatban elsőként a pályakitűzőt, Garda Árpádot kérdezem.

Mi alapján választottátok ezt a területet a verseny helyszínének?

A park vezetőivel korábban már rendeztünk futóversenyt, és beszélünk róla, hogy kellene valami mást is rendezni: pl. tájfutást. Maga a park már régebben megtetszett, ezen felül az autópálya közelsége és a sok irányból való jó megközelíthetőség miatt esett erre a helyre a választás.

Milyennek értékeled a versenyt?

Ez volt a DHSE első hivatalosan rendezett versenye. Több résztvevő volt, mint azt előzetesen vártam. Tapasztalatom és a résztvevők visszajelzései alapján a versenyt sikeresnek értékelem. Szerintem azt a célt is sikerült elérnünk, hogy versenyünk egy jó felkészülési lehetőség volt a ROB-ra. Végül, de nem utolsósorban a helyszín meglátogatását a versenyzés mellett egy jó családi programba is be lehetett illeszteni.

Milyen terveitek vannak a jövőt illetően?

Októbertől beindítjuk a rendszeres edzéseket és az utánpótlás toborzást. Évenként legalább egy önálló versenyt szeretnénk rendezni, természetesen jó helyszíneken és jó programokkal. Az M3 Archeoparkról készült térképet bővítve, később is szeretnénk itt sikeres versenyt rendezni, hiszen az Archeopark igazgatója, Nagy Tibor jelezte, hogy hagyományt szeretne teremteni a rendezvény megszervezésével és jövőre is szívesen otthont ad a versenynek.

A továbbiakban az N21 kategória győztesét, **Zsigmond Szávát** és az F21 kategória győztesét, **Zsebeházy Istvánt** kérdezem.

Miért ezt a versenyt választottad ezen a hétvégén?

Száva: Ebben az évben egyetemi elfoglaltságaim, valamint versenyrendezés miatt a szo-

kottnál kevesebbet versenyzem, sprinten pedig egyáltalán nem indultam. Nem a sprint a kedvenc versenyszámom, de az országos bajnokságra történő megfelelő felkészüléshez mindenképpen hozzátartozik. Nagy vonzóerőt jelentett, hogy meglehetősen közel van lakóhelyemhez, két futásra van lehetőség, mégpedig ismeretlen terepen. Illetve a jövő évi VB-n közölről is érdekelt leszek ennek a versenyszámnak a rendezésében, ezért igyekszem minél több tapasztalatot szerezni.

Isti: Több esemény is ehhez a környékhez vonzott. Előző nap részt vettem Debrecenben a IV. HOSOSZ-on (Honvéd Sportegyesületek Országos Szövetsége által rendezett sportnap) az atlétikai versenyszámokon és a tájfutáson. Így a két nap alatt összesen három tájfutó sprint pályán indultam, ami kitűnő felkészülést jelentett a szolnoki ROB-ra.

Milyenek értékeled a versenyt és a terepválasztást?

Száva: A verseny terepe nagyságra meglehetősen kicsi volt, ugyanakkor meglehetősen sok objektumot tartalmazott. A pályakitűző igyekezett változatos, kihívást jelentő pályákat tervezni. Nekem egy kicsit hiányoztak az útvonalválasztós átmenetek, amire például a tó, vagy a főépület megkerülése lehetőséget adott volna.

Isti: Az ilyen típusú sprint „tereppek” és skanzenben való versenyzés mindig is izgalommal kecsegtetnek és a kis területen tekerdő pályák külön kihívást nyújtanak. A kétfordulós rendszer is jó ötlet a ROB előtt, útvonalválasztás ugyan kevesebb volt, ám a rövid átmenetek miatt a figyelem sohasem lankadhatott. A megyei versenynek jó külsőt adott, hogy több megye egye-

sületei is képviselték magukat, ezáltal erős mezőny jött össze.

Hogy érezted magad a rendezvényen?

Száva: Összességében jól éreztem magam. Szerintem (mint az utánpótlás nevelésben is érintett edző) az egyik legnagyobb pozitívuma a versenynek, hogy a gyerekeknek is fantasztikus élményt adott mind a verseny, mind pedig a környezet, a látni-

valók és élményekkel gazdagon tértek haza.

Isti: Jól éreztem magam a versenyen és a köztes időben. Ha a jövőben lesz még itt sprint verseny, akkor szívesen részt veszek rajta és ajánlom mások figyelmébe is.

Köszönöm a válaszokat és további sikeres versenyzést, rendezést!

Rákos Piros

Rajt előtt

A 2010-es bajnokságok rendezői

A naptár bizottság megvitatta a 2010-es bajnokságok és a Hungária kupa megrendezésére beérkezett pályázatokat, és a pályázati kiírásban szereplő szempontok alapján a következő döntést hozta:

2010. április 10.	Hosszútávú	ZTC
2010. május 15-16.	Diákolimpia	TTE
2010. június 12.	Éjszakai	MCB
2010. június 19-20.	Középtávú és váltó	SZV
2010. augusztus	Hungária kupa	HSE
2010. szeptember 11-12.	Rövidtávú és Pontbegy.	SDS
2010. október 9-10.	Normáltávú sel. és döntő	PSE
2010. október 23-24.	Csapat és egyesületi váltó	ETC

Gratulálunk a nyerteseknek és munkájukhoz sok sikert kívánunk..

Akiknek most nem sikerült, pályázhatnak 2010-es világranglista ill. kiemelt rangsoroló verseny rendezésére (határidő: 2008. szeptember 30.).

Hegedüs András
a naptárbizottság nevében

VERSENYNAPTÁR

Október

H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

November

H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

December

H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Rövidítések:

Rangsorolók: /KoR/ kiemelt országos, /oR/ országos, /rR/ regionális, /-I/ nem rangsoroló; SI Sportident, R: rendező, Nh: nevezési határidő, C: nevezési cím, Nd: nevezési díj, H: helyszín, T: találkozó, VK: versenyközpont, K: kategóriák, Hsz.: helyszíni nevezés, I: információ.

Verenytavok: ht., nt., rnt., kt., sp. (hosszútávú, normáltávú, rövidített nt., középtávú, sprint)

VERSENYNAPTÁR KIEGÉSZÍTÉS (október 26-ig)

Internet info: www.mtfisz.hu (versenyek) és www.btfisz.hu (versenyek)

Időpont helyesbítés: a legutóbbi számban a Dél-Alföldi Nt. Bajn. időpontja (okt. 18) tévesen jelent meg. A helyes időpont: okt. 11. (egyéb adatok változatlanok)

10. 12. (v) Meteor Kupa /rR, nt./ R: PVM Nh.: 10. 7. C: ambrussandor@t-email.hu, vagy Baranya m. TFSZ, 7621 Pécs, Tímár u. 21. Nd.: 400Ft. K: FN: 10D 12C 14B 16B 18B 21AB 35 45, F: 55 60, Nyílt. H: Orfű térsége, VK: Gubacsos kulcsos-ház, „0”-idő: 10.00.
10. 12. (v) Nyíregyháza Városi Egyéni Bajn. /rR, nt./ SI R: Sz-Sz-B m. Nh.: 10. 07. C: www.szszbtfisz.hu honlapon. Nd.: 600Ft. K: FN: 12 14 16 18 21 40 55. H: Nyíregyháza – Simai úti lóter, (Nyíregyházától DNY felé, a Simai úton kifelé haladva a második vasúti keresztezés után 1 km), „0”-idő: 10.00.
10. 15. (sze) Parkverseny (3SZ) /-I R: MOM I: a MOM honlapon (<http://www.mom-m.hu>)
10. 18. (szo) Zala megyei Egyéni Bajn. /rR, nt./ SI R: ZTC I: a www.ztc.hu „0”-idő: 11.30 óra H: Lenti, K: FN 10D, 12C, 14B, 16B, 16C, 18B, 21B, 21C, 40B, + F50B, F60B, Nyílt. Nevezés: 2008. október 11.-ig beérkezőleg, C: e-mail: info@ztc.hu levél: ZMTFSZ, Zalaegerszeg, Kossuth u. 47-51. Nd: 10D,12C, Nyílt: 400Ft/fő, többi 700 Ft/fő Szállítás: tornateremben: 600 Ft/fő, vagy a www.lenti.hu oldalakon egyénileg intézendő. Másnap azonos helyszínnel kerül lebonyolításra a Jurisics Kupa regionális középtávú verseny.
10. 19. (v) Igaz Béla ev. /rR, nt./ R: PVS Nh.: 10. 14. C: izolarek@t-online.hu, vagy Baranya m. TFSZ, 7621 Pécs, Tímár u. 21. Nd.: 400Ft. K: FN: 12CD 14B 16B 18B 21B, N: 35 45, F: 40 50 60, Nyílt. H: Kővágószőlős – Abaliget, VK: az egykori Mecseki Ércbányák V. Üzem környéke, „0”-idő: 11.00.
10. 19. (v) Hajdu-Bihar megyei Egyéni Bajn. /rR, nt./ SI R: H-B m. I: a megyei honlapon
10. 19. (v) Heves, Nógrád, J-N-Sz megyei Egyéni Bajn. /rR, nt./ SI R: GYO
10. 19. (v) Jurisics ev. /rR, kt./ R: Vas m. TFSZ. „0”-idő: 9.30 óra H: Lenti, K: FN 10D, 12C, 14B, 16B, 16C, 18B, 21B, 21C, 40B, 50B, + F60B, Nyílt Nevezés: 2008. okt. 11.-ig beérkezőleg, csak írásban. C: e-mail: info@ztc.hu levél: ZMTFSZ, Zalaegerszeg, Kossuth u. 47-51. Nd: 10D 12C Nyílt k: 400Ft/fő, többi 700 Ft/fő Szállítás: tornateremben: 600 Ft/fő, vagy a www.lenti.hu oldalakon egyénileg intézendő.
10. 19. (v) Veszprém megyei CSB /rR, nt./ I: peter@veszcart.hu.
10. 22. (sze) Parkverseny (3SZ) /-I SI R: TTE T: 14.30-tól a VK-ban (Népliget, Kismartoni utca, behajtás a Kőbányai útról az egészségháznál), „0”-idő: 15.00. Térkép: Népliget Észak (fóliázás nélkül). Nd: 400Ft (diákoknak 18 éves korig 300Ft). Előnevezőknek (nevezes@tipotke.hu) és az első 100 jelentkezőnek színes térkép. K: (és további információ) a BTFSZ honlapon

VERSENYNAPTÁR (október 28.–november 23.)

10. 28. (k) MinSport Kupa 6. forduló /rR/ R: VBT I: www.vbtse.fw.hu.
10. 29. (sze) Parkverseny (3SZ) /-I SI R: HSP I: a HSP honlapon
11. 01-02. (szo-v) Eger Nagydíj /oR, 1.n.:kt., 2.n.:nt., FN21E: WRE futam/ SI R: ESP Nh.: 10. 13. C: ENTRY vagy egrispartacus@atw.hu, vagy Fekete Zoltán 3395 Demjén, Széchenyi u. 47. H: Bükk hg, Cserépfalu – Kács közlegeltől É-ra eső terület, „0”-idő: 11.00 (szo), 10.00 (v). Nd: 3600Ft/2nap (FN-14, 60-: 2200Ft, nyílt: 1600Ft), Nh. után felár.. K: FN: 10D 12C 14BC 16BC 18BC 20A 21EABBrC 35ABr 40 45 50 55 60 65 70 75 80 +NyíltK, NyíltT, gy. Szállítás (tornaterem Cserépfalu, ált. iskola sf. 700Ft/fő/éj, ill. kollégium Mezőkövesden 1600Ft/fő/éj) kérhető. További szállástippek a kiírásban. I: Fekete Zoltán 06-70-3170095, ill. <http://www.egrispartacus.atw.hu>.

11. 05. (sze) Postáska parkverseny (3SZ) /-/ R: PSE T: 12.15-től a VK-ban (Margitsziget Árpád hid felőli vége, a Zenélő kút és a fizető parkoló közötti tisztáson). „0”-idő: 13.00. Pályazárás 17 óra. Nd: 300Ft (diákoknak 200Ft). Előre benyomtatott pályák: Hosszú (5,6), Közepes(4,5), Rövid(3,5) és Legrövidebb(2,5 km). I: Nemesházi László t: 20- 9344232.
11. 08-09. (szo-v) **Őszi Spartacus Kupa** /oR, nt. 1.n.: FN21E WRE futam/ SI R: SPA Nh.: 10. 27. C: ENTRY vagy nevezés@tabanispartacus.hu, vagy Tabáni Spartacus SKE 1013 Budapest, Attila út 2. H: Vértess hg, Gánt - Szentgyörgyvárpuszta, „0”-idő: 10.00 (szo), 9.00 (v). Nd: 3400Ft/2nap (FN-12, N60, F65-: 1700Ft), ill. 1900Ft/1nap (1000Ft), nyílt: 1700Ft/2nap (900Ft/1nap), Nh. után nevezés, módosítás1000Ft pótdíjjal (kivétel: Nyílt kategóriák)! K: FN: 10CD 12C 14B 16B 18B 20A 21EABBrC 35A 40 45 50 55 60, F: 18C 35Br 65 70 + NyíltT(OA), NyíltK(OB), gy. Szállás (tornaterem Oroszlány vagy Csákvár Sporttelep, sf. 700Ft/fő/éj, ill. kollégium Oroszlány vagy Székesfehérvár 2200Ft/fő/éj) kérhető. I: <http://www.tabanispartacus.hu>.
11. 12. (sze) Vérmező Kupa (3SZ) /-/ R: SIR T: 14.30-tól a VK-ban (Vérmező, Krisztina körúti oldal, a vasúti kocsik mögött). „0”-idő: 15.00. Pályazárás 19 óra. Nd: 400Ft (minden további pálya 100Ft). Előre nevezés web címe: www.parktaborok.hu/jelentkezés.php. Pályák: sprint, sok-pontos, pontbegyűjtő, szürkületi, csak utas, csak növényzetes. I: kova4@citromail.hu.
11. 15. (szo) Avar Kupa /-, rt./ SI R: KOS Hsz. T: 9.30-tól a VK-ban (XII. ker. Ifjúsági Tábort, Fülemile u. 6-8, megközelíthető a Fogaskerekű felső végállomásától, vagy a 21/90-es busz Fülemile úti megállójától). „0”-idő: 11.00. Nd: 400Ft. Pályák: 10 pontos (750m), 20 pontos (1600m) és 30 pontos (4000m).
11. 16. (v) Less Nándor ev. /rR, nt./ SI R: DTC I: a TÁJOLÓ következő számában
11. 19. (sze) Parkverseny (3SZ) /-/ SI R: MOM I: a TÁJOLÓ következő számában
11. 22-23. (szo-v) **Őszi Boróka Kupa** /- -, 1.n.: rnt., 2. n.: nt./ SI R: HSE és KAL. Nh.: 11. 14. C: online a honlapon, vagy boroka.kupa@gmail.com, vagy Jankó Tamás, 2040 Budaörs, Aradi u. 15. H: Bócsa térsége, „0”-idő: 12.00 (szo), 10.00 (v). Nd: 1000Ft/nap (FN-18, N60, F65-: 750Ft), Nh. után pótdíj: 200Ft/nap, helyszínen 400Ft/nap az üres helyekre. Nyílt kezdő kategóriában: 750Ft/nap (a helyszínen is!) K: FN: 21E(tömegrajt, kombinációs), 10D 12CD 14 16 18 20 21ABBrC 35 40 45 50 55 60, F: 65 70 80 + NyíltK. Szállás (tornaterem a VK közelében sf. 700Ft/fő) kérhető, ill. kollégium (Petőfi Sándor Kollégium, 6200 Kiskőrös,

Kérés a rendezőkhöz: A következő lapszámok tervezett megjelenési ideje: 9-es: nov. 7 (lapzártá: okt. 28), 10-es: dec. 5 (lapzártá: nov. 25). A szokásos email-címre (argaygyu@t-online.hu) várjuk a nyílt téli edzések, ill. egyéb tájfutó rendezvényekről a rövid információt, megjelölve azt a honlap-, vagy email-címet, ahol bővebb információ található.

A XIII. Dobogókői Hegyi Futóverseny

Rendezők: Tabáni Spartacus SKE Tájfutó Szakosztály (hegyifutó-kategóriák), valamint az MTE Dobogókői és Zsitvay Tibor Osztálya (teljesítménytúra).

Időpont: 2008. november 22. (szombat) Helyszín: Pilis–Visegrádi-hegység, Dobogókői Versenyközpont: Dobogókői báró Eötvös Loránd Menedékház Rajt és cél: a Menedékház előtt Nevezés: előzetesen: e-mail-ben: dobogoko.futas@gmail.com a helyszínen 8:00–9:30 óra között, teljesítménytúra 10:30-ig Nevezési díj: férfi hegyi maraton, női és férfi félmaraton: 1200 Ft, női és férfi hegyi kismaraton: 800 Ft, nehéz és könnyű teljesítménytúra 600 Ft.

Kategóriák és rajtidők: Skerletz Iván férfi hegyi maraton: táv: 32,0 km, szint: 1350 m, tömegrajt: 10:00 órakor, szintidő: 5 óra. Hegyi női és férfi félmaraton (külön értékelve): táv: 20,0 km, szint: 830 m, tömegrajt: 10:00 órakor, szintidő: 4 óra. Dr. Somogyvári Károly hegyi női és férfi kismaraton (külön értékelve): táv: 13,0 km, szint: 350 m, tömegrajt: 10:30 órakor, szintidő: 3,5 óra. Dr. Téry Ödön nehéz teljesítménytúra: táv: 14,0 km, szint: 710 m, rajt: 9:00 és 11:00 között, szintidő: 4 óra. Dr. Zsitvay Tibor könnyű teljesítménytúra: táv: 13,0 km, szint: 350 m, rajt: 9:00 és 11:00 között, szintidő: 4 óra. Az eredményhirdetés előtt megemlékezünk a 12 éve elhunyt Skerletz Ivánról és a 4 éve elhunyt dr. Somogyvári Károlyról.

Információ: www.tabanispartacus.hu / Tájfutó Szakosztály
Schönviszky László 06-70-319-4812, 18 óra után: 06-1-200-3319

Színes térkép

A TÁJFUTÓK LEGÉRTÉKESEBB PAPIRJA

Az OTSH elnökhelyettese és a Vezérkari Főnök hadműveleti helyettese 1973. június 20-án írta alá a tájékoztatósi futó térképek kiadásáról szóló Együttműködési Megállapodást, amely közel két évtizedre biztosította sportágunk alapját, a térképet. A cikksorozat a HM Hadtörténeli Intézet és Múzeum támogatásával jön létre.

Nemrég a Térképtár Bizottság hozzájutott sok érdekes dokumentumhoz térképeink készítésének történetéből. Ezek között volt a tájfutás eddigi hazai történetének legfontosabb dokumentuma, a bevezetőben leírt Megállapodás.

Skerletz Iván, az MTFSz első főtítkára, egyik legfontosabb feladatának tekintette sportágunk térkép-ellátásának legális, olcsó és biztos megoldását, és ehhez a partnert a Magyar Néphadseregben találta meg. Már 1970-ben megjelent az MN Térképészeti Intézetnél (MNTI) az őszi OB-kra hárto térkép, ezt megelőzően a Pilis 11 és az Észak-Alföld 4. Ezek közül, a túldaldalt fent látható, utóbbi volt talán a legelső. Aligha véletlen, hogy debreceni térkép lett az első, a vidéki, azon belül az alföldi tájfutás fejlesztése mindig fontos szempont volt, olykor óhatatlanul a budapesti rovására. Érdekeség, hogy a koordináta vonalakat nemcsak függőlegesen, hanem vízszintesen is berajzolta az MNTI rajzolója, a többi jelek pontosan követik a jelkulcs utasításait.

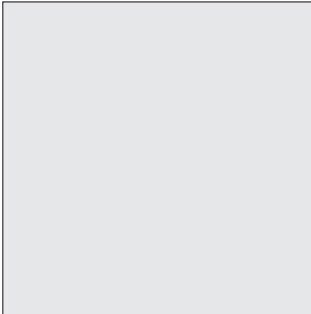
Az együttműködésnek köszönhetően az 1970-ben megjelent 18 térképből 5 jelent meg az MNTI-nél, 1971-ben 30-ból 20, 1972-ben 30-ból 30, ekkortól minősítő versenyt csak az MTFSz által kiadott térképen lehetett rendezni.

Hogy a hosszadalmas engedélyeztetési eljárást egyszerűsítse és lerövidítse, 1973-ra egy hosszú távú, magas szinten aláírt szerződést hozott tető alá Iván. Erre ezután évente csak hivatkozni kellett és a levelezés tanúsága szerint mini-

mális zökkenőkkel működött is a dolog. Maga a szerződés, a kor szokásai szerint, piros kartonba kötve, 187/10/1973 iktatószámmal, „Szolgálati Használatra!” minősítéssel szolgálta sokáig a tájfutást. Pontos tartalma tájfutók előtt is ismeretlen volt, különösen a mellékletét képező tereplista, amely 175 előzetesen engedélyezett terepet tartalmazott. (A teljes szerződés a <http://mercator.elte.hu/~zentai/ha/ha.htm> címen olvasható, Zetor segítségével.)

A szerződés lényege, hogy évente legfeljebb 15 db, max. 20 km²-es, és 10 db, max. 5 km²-es térkép adható ki, ezen kívül 8 db utánnyomás. A nyomdai előkészítést és a nyomtatást az MNTI önköltségen végzi, az elkészült térképek nyílt minősítésűek, de csak „tájfutó berkeken belül” forgalmazhatók. Az alaptérképeket is a katonák adták, a minden számszerű adattól megfosztott 1 : 10 000-es térkép összemontírozott fotókópiáját három példányban.

A terepek listáját évente egyszer lehetett módosítani, ezzel éltek is, kivettek nem engedélyezhető vagy tájfutásra nem alkalmas terepeket (azért maradt még egy pár...) és betettek újabbakat. A rendszer-váltás tájára a jegyzék már több mint kétszáz térképet tartalmazott. Nem mindegyik terepről jelent meg térkép, egyeseket Iván különleges alkalmakra tartogatott, másokra egyszerűen nem került sor. Minden terephez tartozott egy vázlat, amit az 1 : 50 000-es térképre lehet illeszteni, tartalmazta a térkép nevét és sorszámát, az 50ezres szelvény számát és 1-2 illesztőpontot. A mellé-

kelt ábrán a (mostanáig) kiadásra nem került Gézaháza nevű térkép adatai láthatók. Természetesen az egyes terepek nem érthettek össze, néhány kivételtől eltekintve (pl. Budai-hg.).

Az alsó színes részleten a korszak egyik híres térképe, a BEAC-osok által az 1973-as ONEB-re készített Bánkút látható a második napi N19 (azaz felnőtt női) pálya részletével.

A kolofon elrendezése a Megállapodás szerinti: 130 a terep száma, 187 az iktatószám, és 1973-ban ez a 4. kiadott térkép. Az MNTI neve alatt szerepel, hogy ez, az az évi 141. nyomtatási feladat volt, és fel van tüntetve a körülbélüli példányszám. Ebben az időben ezek az adatok már másik sarokban kaptak helyet, én csak a jobb áttekinthetőség végett illesztettem ide.

A Megállapodás előkészítésében és az abban foglaltak megvalósításában nagy szerepet vállalt Hrenkó Pál, aki térképtörténészként is jelentős műveket hagyott hátra. Kezdetben több gond volt abból, hogy a leadott rajzok nem voltak jól feliratozva, ezért néha felcseréltek színeket (zöld-sárga), sőt egy térkép tükörnyomatban jelent meg (Mecsek 4)! Később Erdélyi Tibor, majd Zentai László kezén mentek át leadás előtt a munkarészek, ekkor már ilyen hibák nem fordultak elő.

Hegedüs Ábel térképész
HM Hadtörténeli Intézet és
Múzeum Térképtára
hegedus.abel@hm-him.hu

**Hátsó
borító**